

# QUATER NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat
  - Principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag aan de VTC en de VNR

## Samenvatting

Dit verzamelbesluit voorziet in verschillende wijzigingen houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat.

Zo wordt via dit besluit de E-peilpremie uitgedoofd. Ook wordt de missie van het VEKA geactualiseerd.

Er wordt verduidelijkt dat gereserveerde technische flexibiliteit bij elektriciteitsopslagfaciliteiten zowel kan toepast worden op de afname als de injectie.

Ook worden er verschillende aanpassingen doorgevoerd inzake de digitale meter voor elektriciteit en aardgas en inzake remote processen van de netbeheerders bij energiefraude, een leegstaande woning en een verhuis.

Inzake de PV-verplichting voor grote afnemers worden uitstelregelingen ingevoerd voor overname van gebouwen, ondernemingen in procedure faillissement of gerechtelijke reorganisatie en beroep tegen een omgevingsvergunning. Deze uitstelregelingen werden reeds opgenomen bij principiële goedkeuring van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering op 14 maart 2025. Door de algemene verschuiving van de eerste deadline naar 1 april 2026, vallen de uitstelregelingen die enkel ten aanzien van de initiële deadline van 30 juni 2025 zouden gelden, weg. Daarnaast worden er nog enkele wijzigingen binnen de PV-verplichting voorgesteld.

De certificering voor aannemers en installateurs hernieuwbare energie wordt in lijn gebracht met artikel 18 van richtlijn (EU) 2018/2001, zoals gewijzigd door richtlijn (EU) 2023/2413 (RED III). Zo wordt de regeling daarom niet langer beperkt tot kleine installaties.

Er worden een aantal aanpassingen gedaan aan de erkenningsregeling voor energiedeskundigen. Zo wordt de procedure na een schorsing voor iedereen gelijkgeschakeld en is er geen opleiding meer verplicht na een schorsing en volstaat het slagen in het centraal examen.

Er worden enkele kleine aanpassingen gemaakt aan de artikelen in het Energiebesluit van 19 november 2010 in het kader van de call groene warmte. Zo wordt onder andere verduidelijkt in het Energiebesluit van 19 november 2010 dat indien de steun voor een hoger bedrag dan het plafond van 2 miljoen euro, bepaald door het voorgaande Besluit, wordt geweigerd, ook de steun voor het bedrag onder de voormelde drempel niet wordt toegekend.

Voor wat betreft EPC zijn er een aantal aanpassingen: zo zal het projectdossier steeds moeten overgedragen worden aan de eigenaar, krijgt de energiedeskundige type D een adviesfunctie, en zal een eigenaar de mogelijkheid hebben om voor een residentiële eenheid een EPC niet-residentieel op te maken wanneer de eenheid gelegen is op een site met een niet-residentiële eenheid.

Voor de renovatieverplichting wordt de termijn om aan de renovatieverplichting te voldoen wordt opgetrokken naar 6 jaar. Om alle beleidsinstrumenten op elkaar af te stemmen, wordt ook de termijn voor de EPC-labelpremie en de termijn voor het renovatiekrediet met rentesubsidie verhoogd naar 6 jaar.

Er wordt voorzien dat oude gebouwen met een verouderde installatie vrijgesteld zijn van het hebben van een gebouwautomatisering en -controlesysteem aangezien dit niet zinvol is.

De maximale bedragen voor de energiescans worden vastgelegd in het Energiebesluit van 19 november 2010.

Aan de sociale openbaardienstverplichtingen worden volgende wijzigingen aangebracht: de indexeringswijze van het noodkrediet wordt aangepast, het verbod op het cumuleren van de minimale levering aardgas en elektriciteit wordt vastgelegd en enkele terminologische wijzigingen worden doorgevoerd.

De periode van het verbod op schorsing van de toevoer voor thermische energie in de winterperiode wordt uitgebreid met één maand, om in lijn te zijn met dit voor elektriciteit en aardgas.

## **1. SITUERING**

### **A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING**

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie en Klimaat

### **B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN**

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2025/224 werd op 24 juni 2025 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 9 juni 2025 verkregen. Het akkoord van de minister van begroting werd op 10 juli 2025 verkregen.

## **2. INHOUD**

### **A. ALGEMENE TOELICHTING**

#### Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne

Dit ontwerp brengt een rechtzetting aan in artikel 4.10.1.2, §4, Titel II van het VLAREM. De deadline voor de inleververplichting van emissierechten door de exploitant van een BKG-installatie, vermeld in artikel 4.10.1.2, §1, Titel II van het VLAREM, werd door artikel 3, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2023 van 30 april naar 30 september gewijzigd. Deze wijziging was een gevolg van de herziene ETS-richtlijn. Echter werd nagelaten paragraaf 4 dienovereenkomstig aan te passen, namelijk van vijf naar tien maanden.

Daarnaast wordt de ondergrens voor de verplichte keuring van airconditioningsystemen gewijzigd en verschoven van een nominaal vermogen van 12 kW naar 70 kW. Deze wijziging wordt ook aangepast in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu en in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Deze wijziging is gebaseerd op artikel 15, lid 1, van de EPBDIII. Deze stelt het volgende: *“De lidstaten nemen de nodige maatregelen voor het instellen van regelmatige keuringen van de toegankelijke delen van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 70 kW. De keuring omvat een beoordeling van het rendement en de dimensionering van het airconditioningsysteem vergeleken met de koelingsbehoeften van het gebouw en, in voorkomend geval, rekening houdend met het vermogen van het airconditioningsysteem of het gecombineerde airconditioning- en ventilatiesysteem om zijn prestaties onder typische of gemiddelde werksomstandigheden te optimaliseren.”*

#### Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Er wordt voorgesteld om alle verwijzingen naar Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie van 21 juni 2012 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen te vervangen door een verwijzing naar de uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie van 19 december 2018 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie. Deze laatste uitvoeringsverordening trekt namelijk de eerstgenoemde Verordening is en deze is dus niet langer van kracht.

#### Wijzigingen van het Energiebesluit van 19 november 2010

##### Aanpassing missie VEKA

De missie van het VEKA werd recentelijk aangepast naar de volgende formulering: "De motor van het Vlaams energie- en klimaatbeleid." Deze wijziging weerspiegelt de steeds belangrijker wordende rol die het agentschap speelt in het vormgeven en uitvoeren van het Vlaamse energie- en klimaatbeleid. Het VEKA fungeert als de motor die dit beleid aandrijft door de juiste beleidsinstrumenten en maatregelen te ontwikkelen en implementeren.

##### Verduidelijking van toepassing van afname bij gereserveerde technische flexibiliteit

Volgens de huidige bepaling in het Energiebesluit van 19 november 2010 kan gereserveerde technische flexibiliteit worden toegepast op natuurlijke personen of rechtspersonen die elektriciteitsopslagfaciliteiten met telecontrole of elektriciteitsopslagfaciliteiten die conform verordening 2016/631/EU als type B of hoger worden geclassificeerd, exploiteren. Bij elektriciteitsopslagfaciliteiten zijn zowel afname als injectie relevant. Beide componenten worden niet specifiek benoemd in het Energiebesluit van 19 november 2010. Hierdoor kan er mogelijk wel onduidelijkheid bestaan over het toepassingsgebied van gereserveerde technische flexibiliteit. Via de

aanpassing in artikel 3.1.34/1, eerste lid, 2° van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt er verduidelijkt dat gereserveerde technische flexibiliteit bij elektriciteitsopslagfaciliteiten zowel kan toegepast worden op de afname als de injectie.

Deze verduidelijking werd ook besproken binnen de ad-hoc werkgroep congestiebeheer die binnen de Vlaamse Regering werd opgericht. Binnen deze werkgroep, waarin de beleidsvelden Energie, Economie en Omgeving en de netbeheerder Fluvius en Elia betrokken zijn, worden verschillende mogelijke oplossingen en maatregelen in het kader van voor de congestieproblematiek besproken.

De berekeningswijze voor de compensatie in het kader van gereserveerde technische flexibiliteit beschreven in artikel 3.1.34/3 kan reeds toegepast worden op productie-installaties en elektriciteitsopslagfaciliteiten. Voor elektriciteitsopslagfaciliteiten die flexibiliteitsdiensten leveren is vooral de bepaling in punt 4° van belang.

Over afname bij elektriciteitsopslagfaciliteiten staat er in de berekeningswijze nog niets specifiek beschreven over de afnamecomponent. Het VEKA gaat verder in overleg met de netbeheerders Fluvius en Elia, de Vlaamse Nutsregulator en relevante marktpartijen om te bekijken in welke mate een aanpassing van de berekeningswijze in het kader van afname bij elektriciteitsopslagfaciliteiten noodzakelijk zou zijn.

#### Aanpassingen aan bepalingen inzake de digitale meter voor elektriciteit en aardgas

Er worden een aantal aanpassingen gedaan aan de bepalingen inzake de digitale meter voor elektriciteit en aardgas. Zo wordt voorgesteld om de wettelijke verplichting voor het beschikbaar stellen van een snelle S1-poort op de digitale meters in artikel 3.1.45 van het Energiebesluit van 19 november 2010 te schrappen. In de praktijk is er geen doorbraak gekomen voor toepassingen op deze poort. Met het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de maximale uitrol van digitale meters van 17 juli 2020<sup>1</sup> voorzag de Vlaamse Regering er al in de functionaliteit van een snelle gebruikerspoort (S1-poort) in de digitale meter niet meer verplichtend te maken. Op de tweede generatie van digitale meters is deze snelle poort niet meer aanwezig omdat dit voor een niet te verantwoorden kostprijsverhoging zou zorgen. Het is niet zinvol om de aanwezigheid van een dergelijke poort bij een nieuwe aanbesteding weer in vraag te stellen.

Via artikel 3.1.52 van het Energiebesluit van 19 november 2010 is de netbeheerder vandaag verplicht om bij de plaatsing van een digitale meter bij bestaande prosumenten het verschil in meterstand ten opzichte van de laatste afrekeningsfactuur ten gevolge van de compensatie verbonden aan de terugdraaiende teller mee te nemen naar de eerstvolgende afrekeningsfactuur. Het meenemen van het saldo was voorzien als tijdelijk aangezien er op dat moment een verplichte prioritaire uitrol van de digitale meter voor de prosumenten was opgelegd. Ondertussen is de context evenwel gewijzigd en zijn er bijkomende parallelle evoluties, waardoor het meenemen van het saldo bij de plaatsing van de digitale meter niet langer noodzakelijk en/of gewenst is. Voorgesteld wordt om een einde aan deze aanpak te voorzien op 1 april 2026. Dit voorstel is een bijkomende stimulans voor prosumenten om de installatie van een digitale meter niet langer uit te stellen. Prosumenten die ten laatste in 2025 ingaan op de uitnodiging om een digitale meter te laten installeren, zullen nog kunnen genieten van het salderingsprincipe. Weigeren zij de installatie, waardoor deze uiteindelijk verder in 2026 valt, dan hebben ze geen recht meer op het salderingsprincipe.

Daarnaast verplicht artikel 3.1.52 van het Energiebesluit van 19 november 2010 de installatie van een digitale gasmeter bij elke klant met een laagspanningsaansluiting tot 56 kVA en met een aardgasaansluiting t.e.m. 40 m<sup>3</sup>(n)/h. Maar er zijn ook gezinnen waar in de woning een inactieve (en

---

<sup>1</sup> <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/beslissingen-van-de-vlaamse-regering/maximale-uitrol-digitale-meters-0>

duz verzegelde) aardgasmeter aanwezig is of waar nog een actieve aardgasmeter aanwezig is maar ze niet over een geldig leveringscontract beschikken omdat ze geen aardgas meer verbruiken in hun woning. Voor deze groep van gezinnen heeft de plaatsing van een digitale aardgasmeter geen enkele toegevoegde waarde en brengt het plaatsen van de digitale aardgasmeter maatschappelijke kosten met zich mee. Daarom wordt bepaald om de uitrol van de digitale gasmeters te beperken tot aardgasverbruikers die beschikken over een actieve aardgasaansluiting en een geldig leveringscontract.

Artikel 3.1.56 van het Energiebesluit van 19 november 2010 bepaalt dat het VEKA een tweejaarlijkse evaluatie uitvoert over de uitrol van de digitale meters. Intussen is de uitrolsnelheid verhoogd, zijn aanpassingen doorgevoerd aan de prioritaire doelgroepen, werd de kosten-batenanalyse enkele keren geactualiseerd en is het uitrolpercentage gestegen tot boven 70%. Door nieuwe inzichten werd de organisatie van de uitrol intussen zoveel mogelijk vrij gelaten zodat de netbeheerders deze zo efficiënt mogelijk kunnen organiseren. Voor de uitrol van digitale meters bij de resterende 30% toegangspunten is intussen de aanpak voorbereid. Een nieuwe evaluatie is niet meer zinvol om beleid bij te sturen. Er is bovendien destijds niet voorzien in een einddatum voor de tweejaarlijkse evaluaties. Paragraaf 2 van artikel 3.1.56 dient dus te worden opgeheven. Voorgesteld wordt om dit via dit wijzigingsbesluit te doen.

Art. 3.1.57 in het Energiebesluit van 19 november 2010 verplicht de netbeheerder om uiterlijk vanaf 1 januari 2028 standaard de uurwaarden voor gas uit te lezen op de toegangspunten die voorzien zijn van een digitale meter. Voorgesteld wordt om deze bepaling te schrappen omwille van de hoge kostprijs in vergelijking met de beperkte toegevoegde waarde. De meerkost (Fluvius (datacontract + aanpassing van de IT-systemen)) van het standaard uitlezen van uurwaarden voor gas en visualisatie op mijn.Fluvius.be wordt geraamd op 3 miljoen euro.

Artikel 3.1.58 van het Energiebesluit van 19 november 2010 bepaalt de gegevens en mogelijkheden die via het webportaal van de netbeheerder (intussen gekend als Mijn Fluvius) aan de netgebruiker aangeboden moeten worden. Onder andere wordt bepaald dat aanvullende informatie over het verbruiksverleden beschikbaar moet zijn. Deze bepaling kent zijn oorsprong in artikel 10 van Richtlijn 2012/27/EU van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie en is vandaag vervat in bijlage I van Richtlijn 2019/944 van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit. Om zinvolle uitspraken te doen over evoluties van energiegebruik of effecten van energie-efficiëntie investeringen die ook rekening houden met weersinvloeden die van jaar op jaar verschillen is een termijn van vierentwintig maanden erg kort. Op vandaag houdt Fluvius in de praktijk de verbruiksdata ook al langer dan vierentwintig maanden beschikbaar. Voorgesteld wordt om de termijn voor maand- en jaarwaarden op te trekken tot tien jaar.

#### Aanpassingen aan bepalingen inzake remote processen van de netbeheerders bij energiefraude, een leegstaande woning en een verhuis

Er wordt voorgesteld om artikel 4.1.1 (energiefraude), artikel 5.5.1 (verhuis) en artikel 5.5.4 (leegstaande woning) van het Energiebesluit van 19 november 2010 aan te passen met als doel om de functionaliteiten van de digitale meter met betrekking tot processen op afstand ten volle te kunnen benutten. Hoewel het Energiebesluit van 19 november 2010 (zie artikels 3.1.45 en 3.1.48) expliciet vermeldt dat de meter de mogelijkheid moet hebben om de toegang op afstand te laten onderbreken, meetgegevens uit te lezen, software updates te doen en informatie over (mogelijks) misbruik door te sturen, staan er toch op andere plaatsen nog woordelijke verwijzingen naar acties die een fysieke toegang tot de meter vereisen. De voorgestelde aanpassingen geven de netbeheerders de mogelijkheid om naast acties ter plaatse ook (nieuwe) processen vanop afstand uit te voeren. Dit werkt kostenbesparing en efficiëntie in de hand.

#### Wijzigingen aan sociale openbaardienstverplichtingen

De sociale openbaredienstverplichtingen zijn vastgelegd in 'Titel V Sociale energiemaatregelen' van het Energiebesluit van 19 november 2010. Er worden enkele wijzigingen aangebracht. Ten eerste wordt de indexeringswijze van het noodkrediet, voor klanten van de netbeheerder met een digitale meter in voorafbetaling, aangepast, om de praktische implementatie vlotter te laten verlopen. Ten tweede wordt in de praktijk reeds toegepast dat klanten bij de netbeheerder enkel gebruik kunnen maken van de minimale levering aardgas of elektriciteit, die onder bepaalde voorwaarden wordt toegekend door het OCMW, voor hun hoofdverwarming. Om discussies te vermijden, wordt dit nu expliciet opgenomen in de regelgeving. Ten derde worden de begrippen 'hulpkrediet' en 'budgetmeter' in enkele artikelen aangepast zodat deze beter overeenstemmen met de actuele situatie.

#### Uitbreiding van het verbod op schorsing voor thermische energie

De vorige Vlaamse Regering verlengde de periode waarin een verbod op schorsing van de toevoer van elektriciteit en aardgas van toepassing is met één maand, zodat deze periode nu 1 december tot 1 april is. Dit wordt nu eveneens aangepast voor thermische energie.

#### Renovatieverplichting voor residentiële en niet-residentiële gebouwen

Het Regeerakkoord stelt dat de termijn voor de uitvoering van de werkzaamheden om aan de renovatieplicht te voldoen wordt verhoogd naar 6 jaar. Omwille van de eenvoud en de duidelijkheid wordt de termijn opgetrokken naar 6 jaar voor zowel residentiële als niet-residentiële gebouwen. Gezien de nauwe samenhang van de EPC-labelpremie en het renovatiekrediet met rentesubsidie met de renovatieverplichting wordt de termijn om te voldoen aan de eis voor deze maatregelen ook opgetrokken tot 6 jaar.

#### Uitdoving E-peilpremie

Fluvius kent premies toe aan nieuwe woningen en wooneenheden op basis van het E-peil uit de EPB-aangifte. De premie is afhankelijk van het type gebouw (woning of wooneenheid), het behaalde E-peil en de datum van de aanvraag tot het verkrijgen van de omgevingsvergunning (voorheen stedenbouwkundige vergunning). Voor aanvragen vanaf 1 januari 2017 is er geen premie meer van toepassing en de regeling is dus aflopend. Toch worden er jaarlijks nog dossiers ingediend bij de netbeheerder die aan de voorgelegde criteria voldoen en die dus behandeld en toegekend moeten worden. Dit is mogelijk omdat er geen voorwaarden zijn opgenomen over het tijdig indienen van de EPB-aangifte. Het gaat momenteel immers meestal om laattijdig ingediende EPB-aangiftes. Artikel 11.1.8 van het Energiedecreet bepaalt de indientermin voor de EPB-aangifte waarbij het tweede lid een uiterste termijn van vijf jaar na het verlenen van de vergunning bepaalt. Tijdens de COVID-crisis werd deze termijn tijdelijk bevroren, waardoor een maximale verlenging van 337 dagen of bijna een jaar mogelijk is.

Naast een duidelijk afnemend aantal dossiers dat in aanmerking komt voor een E-peilpremie, blijkt uit analyse van de ingediende EPB-aangiftes (zie tabel hieronder) dat waar in 2021 nog ongeveer de helft van die aangiftes zeker laattijdig was (de COVID-verlenging werd voor alle dossiers ingerekend), dat aandeel tegen 2023 stijgt tot bijna alle dossiers. Merk op dat niet voor elke aangifte die in aanmerking komt ook daadwerkelijk de premie wordt aangevraagd.

| Indienjaar aangifte | EPB-# aangiftes E-peilpremie | E-# aangiftes te laat (incl. verlenging COVID) | # premieaanvragen E-peil |
|---------------------|------------------------------|------------------------------------------------|--------------------------|
| 2021                | 2493                         | 1217 (49%)                                     | 1.052                    |
| 2022                | 1304                         | 783 (60%)                                      | 489                      |
| 2023                | 895                          | 877 (98%)                                      | 341                      |
| 2024                | 582                          | 581 (~100%)                                    | 90                       |

|  |  |  |  |
|--|--|--|--|
|  |  |  |  |
|--|--|--|--|

Het is niet wenselijk de E-peilpremie in stand te houden enkel voor dossiers die laattijdig worden ingediend en dus een decretale verplichting niet naleven. Er wordt dan ook voorgesteld om de E-peilpremie af te schaffen vanaf 1 januari 2026. Lopende dossiers hebben dan nog tot het einde van het jaar om hun aangifte in te dienen en de premie alsnog aan te vragen.

Over het uitdoven van de premie dient transparant gecommuniceerd te worden.

#### Bedragen voor energiescans

De bedragen die Fluvius uitbetaalt aan de scanbedrijven, als onderdeel van de openbaredienstverplichtingen voor rationeel energiegebruik, worden vastgelegd in het Energiebesluit van 19 november 2010. Dit wordt gewijzigd om de scanbedrijven meer zekerheid en Fluvius meer rechtsgrond te geven over de kostprijs van de energiescans.

#### Vrijstelling voor energieaudit en energieplan wegens overlap met EPC-NR

In de huidige bepalingen van het Energiebesluit van 19 november 2010 werd er een overlap vastgesteld tussen enerzijds het toepassingsgebied van het EPC NR en het toepassingsgebied van de versterkte wetgeving voor ondernemingen, niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen. Daarom wordt er voorgesteld om voor de gebouwen die beschikken over EPC-NR een vrijstelling te voorzien voor de verplichting een energieaudit of een energieplan op te stellen, in de gevallen waar deze ook onder het toepassingsgebied van de versterkte wetgeving zouden vallen.

#### Wijzigingen PV-verplichting voor grote afnemers

Op 2 mei 2025 werd het Besluit van de Vlaamse Regering inzake wijziging van de PV-verplichting definitief goedgekeurd. In dit besluit werden verschillende aanvullende flexibiliteiten binnen de PV-verplichting goedgekeurd, naast de algemene verschuiving van de eerste deadline van de PV-verplichting van 30 juni 2025 naar 1 april 2026. De verschuiving van de deadline werd ingegeven door het advies van de Raad van State nr. 77.570/1, waarin de Raad stelde dat artikel 7.7.3, §1, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 niet voorziet in een machtiging om bijkomende uitstel mogelijkheden, andere dan van toepassing in geval van sloop of van het vervangen van (een deel van) het dak, vast te stellen. Om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State werden de uitstelregelingen die principieel werden goedgekeurd op 14 maart 2025<sup>2</sup> in het besluit opgeheven en werd de eerste deadline verschoven van 30 juni 2025 naar 1 april 2026.

Inmiddels is in het Vlaams Parlement een voorstel van decreet gestemd<sup>3</sup> waarin werd voorzien in een uitbreiding van de rechtsgrond voor de Vlaamse Regering om uitstel en uitzonderingen vast te stellen op de PV-verplichting, buiten de gevallen die reeds zijn opgenomen in artikel 7.7.3, §1, zesde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Dit decreet werd op 2 juli 2025 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Door de algemene verschuiving van de eerste deadline van de PV-verplichting van 30 juni 2025 naar 1 april 2026 worden de uitstelregelingen die golden ten aanzien van de deadline van 30 juni 2025 niet opnieuw opgenomen. Deze uitstelregelingen verliezen immers hun relevantie. Evenwel bevatte het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring van 14 maart 2025 ook uitstelregelingen die niet enkel ten aanzien van de eerste deadline van toepassing waren, maar ook nog daarna:

<sup>2</sup> VR 2025 1403 DOC.0095/2TER.

<sup>3</sup> Vlaams Parlement, Parlementaire Stukken, Voorstel van Decreet 296, (2024-2025), nr. 4.

- uitstel in geval van het verlijden van een authentieke akte bij een notariële overdracht, vestiging of overdracht van een opstalrecht of erfpacht van een gebouw dat onder de PV-verplichting valt;
- uitstel voor ondernemingen die zich in een procedure van faillissement of gerechtelijke reorganisatie bevinden;
- uitstel in geval van een beroep tegen de definitieve beslissing inzake een omgevingsvergunning met betrekking tot de plaatsing van een installatie voor het voldoen aan de verplichting.

Deze uitstelregelingen worden in voorliggend ontwerpbesluit opnieuw opgenomen en worden hieronder toegelicht. Daarnaast wordt een uitzondering op de verplichting voorgesteld, voor gebouwen die zijn aangesloten op een afnamepunt waar de drie kalenderjaren voorafgaand aan het kalenderjaar waarop voor het eerst aan de verplichting moet worden voldaan, de afname op het afnamepunt in een kalenderjaar lager is dan 10% van de afnamedrempel.

#### *Uitstel voor overdracht van een gebouw dat onder de PV-verplichting valt*

De PV-verplichting is conform artikel 6.7.3, §1, zesde lid en artikel 6.7.8, §1, zesde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 opgelegd aan de eigenaar, de erfpachter of de opstalhouder van de gebouwen die zijn aangesloten op het afnamepunt dat onder de verplichting valt. Zakelijke rechten en verplichtingen volgen het onroerend goed: dit betekent dat in geval van overname van een gebouw een nieuwe eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het gebouw de verplichtingen die rusten op het gebouw, waaronder de PV-verplichting, automatisch overneemt bij overdracht van het gebouw.

In de gevallen waarin de overdracht plaats vindt kort tegen de deadline waarbinnen aan de verplichting moet worden voldaan (eerste deadline vanaf 1 april 2026 of de verstrengingspaden vanaf 1 januari 2030 en 1 januari 2035), valt het echter te rechtvaardigen dat er een uitstel geldt voor de horizontale dakoppervlakte van het gebouw dat wordt overgedragen. Het is immers niet redelijk om te verwachten dat voor de dakoppervlakte van het overgedragen gebouw snel kan worden voldaan aan de aankomende verplichting, gezien de praktische en administratieve uitdagingen die gepaard gaan met de overdracht van het gebouw.

Voorgesteld wordt daarom om een uitstelregeling te voorzien, waarbij onder meer als voorwaarde wordt gesteld dat de authentieke akte bij een notariële overdracht in volle eigendom, het vestigen of overdragen van een opstalrecht of het vestigen of overdragen van een erfpacht voor het gebouw moet zijn verleden in de periode van twaalf maanden voorafgaand aan de datum dat voor het eerst aan de respectievelijke verplichting uit artikel 6.7.3, §2, eerste lid en artikel 6.7.8, §2, eerste lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 moet worden voldaan.

Het uitstel geldt enkel voor de horizontale dakoppervlakte van de gebouwen die het voorwerp zijn van de akte. Als er verschillende gebouwen zijn aangesloten op het afnamepunt dat onder de verplichting valt, dan blijft de verplichting zonder uitstel gelden voor wat betreft de horizontale dakoppervlakte van de overige gebouwen aangesloten op het afnamepunt. Hiermee wordt voorkomen dat de overdracht van één (of meerdere) gebouwen een algehele vertraging van de naleving van de PV-verplichting veroorzaakt. Voor de horizontale dakoppervlakte van gebouwen die zijn aangesloten op hetzelfde afnamepunt die geen voorwerp zijn van de authentieke akte, blijft de PV-verplichting dus onverkort gelden. De (rechts)persoon die het gebouw overneemt wordt daarom direct in solidum met de andere eigenaars, erfpachters of opstalhouders gehouden om aan de verplichting te voldoen voor wat betreft de gebouwen die geen onderdeel uitmaken van het uitstel.

Het uitstel is van rechtswege van toepassing als aan alle voorwaarden voor het uitstel is voldaan en de volledige melding uiterlijk zestig dagen na het verlijden van de authentieke akte bij het VEKA is ingediend, via een elektronisch formulier dat hiervoor ter beschikking wordt gesteld. Het VEKA neemt met andere woorden geen formele beslissing met betrekking tot het uitstel. Het uitstel geldt vanaf de datum van het verlijden van de authentieke akte voor een periode van twee jaar.

#### *Uitstel voor ondernemingen in procedure faillissement of gerechtelijke reorganisatie*

Voorgesteld wordt om ook een uitstelregeling te voorzien voor ondernemingen die zich in een procedure van faillissement of gerechtelijke reorganisatie bevinden. Door een tijdelijk uitstel van de PV-verplichting toe te staan, wordt rekening gehouden met de uitzonderlijke situatie van deze ondernemingen.

Het louter aantonen van financiële problemen is op zichzelf geen voldoende rechtvaardiging voor een uitstel van de PV-verplichting. Echter, in het geval van ondernemingen die zich in een procedure van faillissement of gerechtelijke reorganisatie bevinden, is er sprake van een formele juridische situatie waarbij de procedure wordt geopend door een vonnis van de ondernemingsrechtbank. In dergelijke situaties is het vaak praktisch onmogelijk om de investeringen en administratieve handelingen die nodig zijn om aan de verplichting te voldoen, binnen de gestelde termijnen te realiseren.

Het uitstel wordt verleend voor de horizontale dakoppervlakte van de gebouwen waarvan de onderneming die zich in een procedure tot faillietverklaring of gerechtelijke reorganisatie bevindt eigenaar, erfpachter of opstalhouder is. Daarnaast wordt de onderneming voor de duur van het uitstel ontheven van de verplichting. De 'overige' eigenaren, erfpachters of opstalhouders van de gebouwen aangesloten op het afnamepunt, met uitzondering van de eigenaar, erfpachter of opstalhouder die zich bevindt in een procedure tot faillietverklaring of een procedure van gerechtelijke reorganisatie, zijn voor deze periode in solidum ertoe gehouden om aan de verplichting te voldoen. Er wordt zo voorkomen dat – in geval van verschillende eigenaars, erfpachters of opstalhouders – de situatie van één eigenaar, erfpachter of opstalhouder ervoor zorgt dat voor het hele afnamepunt uitstel wordt verleend.

Het uitstel wordt verleend voor vijf jaar vanaf de datum van het vonnis tot opening van de procedure tot faillietverklaring of gerechtelijke reorganisatie. Hiermee wordt een wijziging ten opzichte van de eerder principieel goedgekeurde tekst voorgesteld, waarin was opgenomen dat het uitstel zou gelden tot en met 31 december van het derde kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de sluiting van het faillissement/procedure van gerechtelijke reorganisatie is afgesloten. Deze wijziging is ingegeven door het feit dat de decretale rechtsgrond in artikel 7.7.3, §1, zesde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 expliciet stelt dat het uitstel nooit meer kan bedragen dan vijf jaar vanaf het ingaan van het uitstel. De initieel voorziene regeling zou in bepaalde gevallen kunnen leiden tot een langere uitsteltermijn dan decretaal toegestaan, bijvoorbeeld wanneer de afsluiting van de procedure pas meerdere jaren na de opening van het faillissement plaatsvindt. Om rechtszekerheid te garanderen en in overeenstemming te blijven met de decretale bepaling, wordt daarom voorgesteld het uitstel eenduidig te beperken tot vijf jaar vanaf de datum van het vonnis tot opening van de procedure tot faillietverklaring of gerechtelijke reorganisatie. Deze uniforme regel heeft voor de verplichtinghouder en het VEKA als voordeel dat na de eerste melding van het uitstel, geen tussentijdse opvolging nodig is. Zo moet geen vonnis tot sluiting van het faillissement/procedure van gerechtelijke reorganisatie tussentijds aan het VEKA worden bezorgd, omdat de duur van het uitstel onafhankelijk hiervan wordt bepaald.

Evenals het uitstel in geval van overname van gebouwen, geldt hier dat het uitstel van rechtswege geldt als aan alle voorwaarden voor het uitstel is voldaan en de volledige melding uiterlijk zestig dagen na het vonnis tot opening van het faillissement of de procedure van gerechtelijke reorganisatie door

de eigenaar, erfpachter of opstalhouder is ingediend bij het VEKA, via een elektronisch formulier dat het VEKA ter beschikking stelt.

#### *Uitstel voor beroepsprocedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen*

De laatste uitstelregeling betreft het uitstel voor de gevallen waarin beroep wordt ingediend tegen een definitieve omgevingsvergunning met betrekking tot een installatie die wordt geplaatst voor het voldoen aan de verplichting. In deze gevallen moet de definitieve beslissing met betrekking tot de omgevingsvergunning worden genomen vanaf 1 januari 2023 en uiterlijk op de datum dat voor het eerst aan de PV-verplichting moet worden voldaan (eerste deadline vanaf 1 april 2026 of verstrengingspaden vanaf 1 januari 2030 of 1 januari 2035, als de installatie wordt geplaatst om te voldoen aan de verstrengingspaden). Met het verkrijgen van een definitieve beslissing inzake de omgevingsvergunning vóór de deadline zijn de nodige stappen ondernomen om aan de verplichting te kunnen voldoen. Een beroepsprocedure tegen die beslissing bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen kan echter worden ingediend door elke belanghebbende partij die zich benadeeld acht door de definitieve omgevingsvergunning, waardoor er buiten de wil van de betrokken partijen vertraging kan optreden.

Het uitstel gaat in vanaf de datum dat voor het eerst aan de PV-verplichting moet worden voldaan (eerste deadline vanaf 1 april 2026 of verstrengingspaden vanaf 1 januari 2030 of 1 januari 2035, als de installatie wordt geplaatst om te voldoen aan de verstrengingspaden). Als de omgevingsvergunning bijvoorbeeld betrekking heeft op de plaatsing van een installatie voor het voldoen aan het eerste verstrengingspad voor 1 januari 2030, en er wordt beroep ingediend tegen de definitieve beslissing (vóór 1 januari 2030), dan geldt het uitstel vanaf die datum. Als er op het afnamepunt reeds een eerdere verplichting bestaat, blijft die gelden. Er kan zo dus geen uitstel ontstaan op een reeds geldende verplichting. Het uitstel heeft uitsluitend betrekking op de nieuwe verplichting waarvoor de installatie wordt geplaatst en geldt gedurende de periode waarin de beroepsprocedure loopt.

De duurtijd van het uitstel wordt eveneens vastgesteld op een vaste termijn van vijf jaar, conform de decretale bepaling in artikel 7.7.3, §1, zesde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009, die stelt dat het uitstel nooit meer kan bedragen dan vijf jaar vanaf het ingaan van het uitstel. Dit heeft als voordeel dat alle betrokken partijen aan het betreffende afnamepunt onder dezelfde uitstelvoorwaarden vallen, wat bijdraagt aan de rechtszekerheid en een uniforme toepassing van de verplichting. Bovendien zorgt deze uniforme toepassing voor administratieve vereenvoudiging, zowel voor de verplichtinghouders als voor het VEKA, aangezien slechts één melding per afnamepunt volstaat en de opvolging van individuele situaties per eigenaar, erfpachter of opstalhouder wordt vermeden. Het is mogelijk dat de procedure lang aansleept, bijvoorbeeld omdat de Raad voor Vergunningsbetwistingen de definitieve beslissing vernietigt en een nieuwe beslissing moet worden genomen door de vergunningverlenende overheid, of omdat na de uitspraak door de Raad voor Vergunningsbetwistingen een cassatieberoep bij de Raad van State wordt ingediend. De termijn van vijf jaar biedt duidelijkheid over de duurtijd van het uitstel, ongeacht de complexiteit of duur van de procedure, en zorgt er tegelijk voor dat het uitstel niet oneindig kan worden gerekend, in overeenstemming met de decretale begrenzing.

Het uitstel geldt op het afnamepunt, en is van toepassing op de eigenaars, erfpachters en opstalhouders van gebouwen aangesloten op het afnamepunt waarvoor melding wordt gedaan, die in solidum ertoe gehouden zijn aan de verplichting te voldoen. Zoals het geval bij de voormelde uitstelregelingen, geldt ook hier dat het uitstel van rechtswege geldt bij het voldoen aan de voorwaarden van het uitstel en de melding van het uitstel bij het VEKA binnen de gestelde termijn.

#### *Uitzondering voor gebouwen bij lagere afname op het afnamepunt*

De decretale rechtsgrond in artikel 7.7.3, §1, zesde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 voorziet ook in de mogelijkheid dat de Vlaamse Regering uitzonderingen vaststelt op de verplichting.

Conform huidig artikel 6.7.3, §1, vijfde lid en 6.7.8, §1, vijfde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 is de PV-verplichting niet van toepassing als het gemiddelde elektriciteitsverbruik van de drie voorafgaande kalenderjaren op het afnamepunt meer dan 10% lager is dan de afnamedrempel in een kalenderjaar, respectievelijk 1 GWh voor grote afnemers en 250 MWh voor publieke organisaties (waarbij de drempel wordt verlaagd naar 100 MWh per kalenderjaar vanaf het kalenderjaar 2026). Zoals in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring van deze bepaling (VR 2022 0807 DOC.0800/1BIS) verduidelijkt, wordt deze uitzondering bekeken ten aanzien van het elektriciteitsverbruik van de jaren voorafgaand aan het jaar waarop voor het eerst over de drempel wordt gegaan. Bijvoorbeeld: een eigenaar van een gebouw heeft in 2026 een elektriciteitsverbruik van 750 MWh, in 2027 een elektriciteitsverbruik van 700 MWh en in 2028 een elektriciteitsverbruik van 750 MWh. In 2029 is er echter een plotse piek in het verbruik van elektriciteit en wordt een bruto-afname van 1,05 GWh geregistreerd. Aangezien in dit kalenderjaar de kaap van 1 GWh wordt gerond, zal VEKA via de gegevens van de netbeheerders nagaan of het gemiddelde elektriciteitsverbruik in de drie jaren voorafgaand aan kalenderjaar 2029 10% lager is dan de afnamedrempel van 1GWh. Dit is het geval. Het gemiddelde elektriciteitsverbruik in de drie jaren bedraagt  $750 + 700 + 750 = 733,33$  MWh/jaar, waardoor de verplichting niet van toepassing is. Bij een latere stijging van het elektriciteitsverbruik kan de PV-verplichting alsnog geactiveerd worden, zodra het gemiddelde van de drie voorafgaande jaren niet meer onder 10% van de drempel ligt.

Voorgesteld wordt om een bijkomende uitzondering toe te voegen voor gebouwen aangesloten op een afnamepunt waarvoor de afnamedrempel wordt overschreden (en de PV-verplichting wordt geactiveerd), maar waarin het elektriciteitsverbruik een van de drie kalenderjaren voorafgaand aan het jaar waarop aan de verplichting moet worden voldaan, meer dan 10% onder de toepasselijke drempel zakt. Als het elektriciteitsverbruik in het kalenderjaar 2023 aanleiding geeft tot het moeten voldoen aan de verplichting op 1 januari 2027, zal dus door het VEKA worden gekeken of het elektriciteitsverbruik in de jaren 2024, 2025 en 2026 meer dan 10% lager is dan de afnamedrempel die van toepassing is. Als bijvoorbeeld in het jaar 2025 het elektriciteitsverbruik meer dan 10% lager is, zal de uitzondering (automatisch) van toepassing zijn. Als echter nadien de afnamedrempel opnieuw wordt overschreden, zal de PV-verplichting opnieuw gelden.

Met deze bijkomende uitzondering wordt beoogd om situaties op te vangen waarbij een tijdelijke overschrijding van de drempel aanleiding geeft tot een PV-verplichting, terwijl het verbruikspatroon in de jaren nadien opnieuw daalt tot onder het niveau waarvoor de verplichting bedoeld is. In dergelijke gevallen is er geen sprake van een duurzaam hoog elektriciteitsverbruik. Het blijft evenwel de bedoeling dat, zodra de verplichting van kracht is (na overschrijding én geen toepassing van een uitzondering), het elektriciteitsverbruik nadien geen invloed meer heeft op het van kracht blijven van de verplichting.

Naast de bovenstaande wijzigingen worden er nog enkele kleinere wijzigingen binnen de PV-verplichting voorgesteld, die in de artikelsgewijze bespreking worden behandeld.

#### Aanpassingen bepalingen Call groene warmte

Het Energiebesluit van 19 november 2010 bepaalt dat de Vlaamse Regering kan afwijken van het maximale steunbedrag van 1 miljoen euro voor nuttige-groenewarmte-installaties en installaties voor de benutting van restwarmte en 2 miljoen euro voor warmtenetten. Echter wordt nu toegevoegd dat indien de Vlaamse Regering de hogere steunaanvraag weigert, de steun voor een lager bedrag ook wordt geweigerd.

Verder wordt het Energiebesluit van 19 november 2010 aangepast zodat het VEKA ingediende projecten kan toetsen op alle voorwaarden van artikel 7.4.1 en artikel 7.4.2. Indien de Vlaamse Regering beslist over de steunhoogte van het ingediende project, zoals bepaald in artikel 7.4.1, §1,

zesde lid, gaat de Vlaamse Regering na of het project voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 7.4.1 en artikel 7.4.2.

Ten slotte wordt een kleine wijziging voorgesteld in artikel 7.4.4, §5, van het Energiebesluit van 19 november 2010. Wanneer een project wordt goedgekeurd binnen de call groene warmte<sup>4</sup>, is de indiener van het project verplicht om alle wijzigingen die ervoor kunnen zorgen dat niet langer voldaan wordt aan de voorwaarden voor toekenning van de steun, die een invloed kunnen hebben op het bedrag van de toe te kennen steun of iedere wijziging met betrekking tot de natuurlijke persoon of rechtspersoon waaraan de steun toegekend moet worden, onmiddellijk aan het VEKA te melden. Bij dergelijke wijziging legt de steungerechtigde een nieuw keuringsverslag voor en beslist het VEKA of de wijziging wordt goedgekeurd. De marge tot wijziging aan een project is echter beperkt.

In de huidige regels van de call kan het VEKA enkel beslissen over wijzigingen van projecten waarvoor het VEKA een goedkeuring heeft gegeven. Er is geen rechtsgrond voor wijzigingen aan projecten die beslist zijn door de Vlaamse Regering. Aangezien de toegestane wijzigingen beperkt zijn, wordt voorgesteld om het VEKA ook de bevoegdheid te geven om te beslissen over wijzigingen van projecten die goedgekeurd zijn door de Vlaamse Regering.

#### Erkenningsregeling voor energiedeskundigen

Vanaf 2025 moeten energiedeskundigen elke 5 jaar slagen voor een periodiek examen om hun erkenning te behouden. Momenteel begint de nieuwe 5-jarige termijn te lopen zodra de energiedeskundige slaagt voor het periodiek examen, wat nadelig is voor degenen die op tijd deelnemen. Voorgesteld wordt om de geldigheidstermijn op basis van de oorspronkelijke termijn te berekenen, zodat energiedeskundigen niet benadeeld worden als ze binnen een jaar voor het verstrijken van de geldigheidstermijn deelnemen aan het examen.

Daarnaast wordt de werkwijze om terug erkend te worden na een schorsing geüniformiseerd zodat er geen onderscheid meer is naargelang de reden van de schorsing. De energiedeskundige type A, die vrijwillig afstand deed van zijn erkenning zal om terug erkend te kunnen worden enkel moeten slagen voor het opstartexamen, zonder dat hij verplicht is om voorafgaand de basisopleiding te volgen. Aangezien het VEKA, sinds 2025, het examen als toegang tot de erkenning terug in handen heeft, wordt op dat moment de kennis afgetoetst en is het volgen van een opleiding niet noodzakelijk.

Verder wordt ook de werkwijze om terug erkend te worden als energiedeskundige type A voor energiedeskundigen type A die niet deelgenomen hebben aan het periodiek examen of die niet slaagden voor het periodiek examen geüniformeerd. Om in beide situaties terug aan de slag te kunnen, moeten ze slagen voor het opstartexamen. Slaagt de energiedeskundige na twee kansen niet voor het opstartexamen, is hij wel verplicht om de basisopleiding te volgen.

#### Wijzigingen inzake certificaat van bekwaamheid aannemers en installateurs hernieuwbare energie

Voorgesteld wordt om de regeling in artikel 8.5.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 in lijn te brengen met de richtlijn hernieuwbare energie (richtlijn (EU) 2018/1999 zoals gewijzigd bij richtlijn (EU) 2023/2413 (REDIII)). De wijziging bestaat er onder meer uit dat de certificatieregeling niet langer beperkt is tot kleine installaties. Daarnaast wordt een nieuwe categorie voorgesteld: het certificaat van bekwaamheid voor installateurs van fotovoltaïsche zonne-energiesystemen, met inbegrip van opslag van energie, en oplaadpunten die vraagsturing mogelijk maken.

#### Wijzigingen rond energieprestatiecertificaten

Er worden een aantal aanpassingen gedaan in het kader van de energieprestatiecertificatenregelgeving. Zo wordt in de definitie van inspectieprotocol residentieel en

---

<sup>4</sup> “Ondersteuning van nuttige groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling”, vermeld in Titel VII, Hoofdstuk IV van het Energiebesluit van 19 november 2010.

niet-residentieel toegevoegd dat de minister bepaalt op welke manier de gegevens verzameld worden. Het verzamelen van gegevens is immers een belangrijk onderdeel van de opmaak van het EPC.

Daarnaast wordt bepaald dat de energiedeskundige het projectdossier moet overdragen aan de eigenaar. Dit maakt het voor de eigenaar gemakkelijker om zijn EPC later te laten updaten. Specifiek voor niet-residentiële gebouwen wordt er ook in een adviesfunctie voorzien voor de energiedeskundige. De energiedeskundige is verplicht om advies te geven over hoe kan voldaan worden aan de labelis.

Verder wordt er voorzien in een keuzemogelijkheid voor residentiële gebouwen die gelegen zijn op dezelfde site als een niet-residentieel gebouw. Voor deze residentiële eenheden kan er gekozen worden om een EPC niet-residentieel op te maken. Het doel van deze uitzondering is vooral een administratieve vereenvoudiging voor combinaties van niet-residentiële en residentiële eenheden in één gebouw of site. Denk hierbij aan assistentiewoningen en een woonzorgcentrum, een hotel met studio's, een revalidatiecentrum met studio's... In deze gevallen zou de eigenaar ervoor kunnen kiezen een EPC NR op te stellen voor alle eenheden, dus ook de studio's, zo moet er maar één energiedeskundige gecontacteerd worden en is er maar één eis (deze van EPC NR) van toepassing.

#### Uitzondering gebouwautomatisering en -controlesysteem

Volgens de EPBD-richtlijn kunnen gebouwen waar het technisch, economisch of functioneel onhaalbaar is om een gebouwautomatisering en -controlesysteem te installeren, vrijgesteld worden van deze verplichting. Via dit ontwerpbesluit wordt voorzien in een uitzondering voor gebouwen die maar over één van de drie van de volgende systemen beschikken: ruimteverwarming, koeling of ventilatie. Dit zijn vooral de oude gebouwen, met verouderde installaties, waarvoor een gebouwautomatisering en -controlesysteem niet zinvol is. Van zodra zij een renovatie doen, vallen zij onder de EPB-regelgeving en zullen ze verplicht worden om ventilatie te plaatsen waardoor ze onder het toepassingsgebied terecht komen. Dergelijke renovatie is dan ineens ook een goed moment om het vereiste gebouwautomatisering en -controlesysteem te plaatsen.

#### Installatierendement voor de opwekking van ruimteverwarming voor EPW-eenheden

Sinds 2025 werd een berekening voor het installatierendement ingevoerd in bijlage V bij het Energiebesluit van 19 november 2010. Uit de sector van de warmtekrachtkoppelingen (WKK's) kwam de opmerking dat deze berekening geen rekening houdt met het feit dat een WKK ook elektriciteit opwekt. Hierdoor worden WKK's (veel) slechter beoordeeld dan bv. een fossiele ketel. Door de aanpassing zal een WKK op een gelijkaardige manier beoordeeld worden als een fossiele ketel in het installatierendement.

#### *Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030*

In dit besluit wordt nog steeds verwezen naar de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid. Deze definitie dateert nog van voor de creatie van het aparte beleidsveld klimaat, zoals ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, wat betreft de vaststelling van beleidsvelden en inhoudelijke structuurelementen. In tegenstelling tot vorige legislatuur valt enerzijds het beleidsveld leefmilieu en waterbeleid en anderzijds het beleidsveld klimaat niet noodzakelijkerwijs onder de bevoegdheid van dezelfde minister. Aangezien het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 een klimaataangelegenheid betreft, moet deze bevoegdheidstoewijzing toekomen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het klimaat.

#### *Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 december 2023 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de invoering van het centraal examen voor*

### energiesdeskundigen type A, en de versterking van de erkenningsregeling voor energiesdeskundigen type A en type D

Omwille van het toenemende belang van EPC's (koppeling aan premies, renovatieverplichting, label-eisen,...), en een aantal problemen met de kwaliteit van de ingediende EPC's voor residentiële gebouwen, werd in 2023 beslist om bijkomende maatregelen op te leggen om de kwaliteit van de EPC's te verhogen. Met het wijzigingsbesluit van 22 december 2023 van het Energiebesluit van 19 november 2010 werden onder andere onafhankelijkheid van de energiesdeskundigen versterkt door het uitdrukkelijk opnemen van de onafhankelijkheidsvereiste voor energiesdeskundigen in het Energiebesluit van 19 november 2010 zelf (tot op heden enkel opgenomen in de verklaring op eer). Tegelijkertijd werd er ook voor geopteerd om een onverenigbaarheid op te leggen met de beroepen van aannemer en vastgoedmakelaar. Hiermee wordt een strikte invulling gegeven aan de EPBD die stelt dat energieprestatiecertificaten op een onafhankelijke manier moeten worden opgesteld.

Er wordt voorgesteld om artikel 8.1.2/2 in werking te laten treden op 1 januari 2030. Het vastleggen van een concrete einddatum geeft de nodige rechtszekerheid voor organisaties die vandaag moeten beslissen of ze al dan niet interne deskundigen willen opleiden. Hetzelfde principe geldt dan ook voor gebouwen waaraan een aannemer werken uitvoert en die de vastgoedbemiddelaars in eigen portefeuille hebben. Op die manier kunnen ook zij hun werking tijdig aanpassen.

## **B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN**

### Artikel 1

Het besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van de volgende richtlijnen:

- Richtlijn (EU) 2023/2413 (REDIII), voor wat betreft wijziging van de regeling voor certificaten van bekwaamheid vermeld in artikel 8.5.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 en
- Artikel 1, 7) van richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie.

### Artikel 2, artikel 7 en artikel 8

Deze artikelen brengen een rechtzetting aan in artikel 4.10.1.2, §4, Titel II van het VLAREM. De deadline voor de inleververplichting van emissierechten door de exploitant van een BKG-installatie, vermeld in artikel 4.10.1.2, §1, Titel II van het VLAREM, werd door artikel 3, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2023 van 30 april naar 30 september gewijzigd. Deze wijziging was een gevolg van de herziene ETS-richtlijn. Echter werd nagelaten paragraaf 4 dienovereenkomstig aan te passen, namelijk van vijf naar tien maanden.

### Artikel 3 en artikel 4, 1°

Door deze artikelen wijzigt de ondergrens voor de verplichte keuring van airconditioningsystemen en verschuift van een nominaal vermogen van 12 kW naar 70 kW.

Deze wijziging is gebaseerd op artikel 15, lid 1, van de EPBDIII. Deze stelt het volgende: *“De lidstaten nemen de nodige maatregelen voor het instellen van regelmatige keuringen van de toegankelijke delen van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 70 kW. De keuring omvat een beoordeling van het rendement en de dimensionering van het airconditioningsysteem vergeleken met de koelingsbehoeften van het gebouw en, in voorkomend geval, rekening houdend met het vermogen van het airconditioningsysteem of het gecombineerde airconditioning- en ventilatiesysteem om zijn prestaties onder typische of gemiddelde werkingssomstandigheden te optimaliseren.”*

### Artikel 4, 2°

Punt 2°: Gezien de ontwikkelingen op het vlak van informaticatoepassingen is de voorgestelde formulering een passender benaming. Dit sjabloon moet de sector in staat stellen om eigen technische oplossingen te gebruiken. Tegelijkertijd blijft controle op de kwaliteit van uitvoering mogelijk dankzij de melding via het voorziene sjabloon.

#### Artikel 5 en artikel 6

Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie van 21 juni 2012 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen is niet langer van kracht, gezien ze is ingetrokken door uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie van 19 december 2018 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie.

#### Artikel 9

Punt 1° en 2°: De definitie van het inspectieprotocol niet-residentieel en residentieel wordt aangepast. Het inspectieprotocol bepaalt hoe een energiedeskundige een gebouw inspecteert en gegevens verzamelt, om een EPC op te stellen. Dat is de basis, maar in de huidige definitie is dit heel strikt afgelijnd, en dus strikt beperkt tot de wijze van inspectie en opname meetgegevens. Deze wijziging verruimt de definitie, zodat ook verplichtingen voor de energiedeskundige die iets verder gaan dan louter inspecteren en opname meetgegevens, in het inspectieprotocol kunnen opgenomen worden. Enkele voorbeelden hiervan zijn het verplicht formuleren van een advies om aan de label-eis te kunnen voldoen en het bijhouden van een uitgebreid projectdossier bij de opmaak van elk EPC.

Punt 3°: De definitie van 'site' in artikel 1.1.1, §2, 94° van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt beperkt tot het toepassingsgebied van Titel VI, hoofdstuk I tot en met II/1 (de regeling voor groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten), om verwarring of interferentie met andere betekenissen van de term site binnen het Energiebesluit van 19 november 2010 te vermijden.

Punt 4°: Er wordt een definitie van thuisbatterij ingevoegd, ter omzetting van artikel 2, 14) van richtlijn (EU) 2018/2001, zoals gewijzigd door richtlijn (EU) 2023/2413 (RED III). In de (inmiddels stopgezet) premiereregeling voor thuisbatterijen werd de term "stationaire installatie voor elektrochemische opslag van elektriciteit" gebruikt. Om de link hiermee te leggen wordt een thuisbatterij thans gedefinieerd als een "stationaire installatie voor elektrochemische opslag van elektriciteit met een nominale capaciteit van meer dan 2 kWh, die geschikt is voor installatie en gebruik in een huishoudelijke omgeving". Daarnaast wordt er een definitie ingevoegd voor het weigeren van toegang tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld. Artikel 4.1.26/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 stelt dat de netbeheerder het recht op toegang heeft tot de ruimte(s) waardoor de aansluitkabel loopt of de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft, voor werken aan de aansluiting, de plaatsing, de inschakeling, de controle of de meteropname van de elektriciteitsmeter, inclusief de budgetmeter voor elektriciteit en de stroombegrenzer, of van de aardgasmeter, inclusief de budgetmeter voor aardgas. Er is echter door de decreetgever niet bepaald wat wordt beschouwd als het weigeren van de toegang tot die ruimtes.

In 2025 zal bij alle bestaande prosumenten echter een digitale meter worden geplaatst, maar Fluvius ondervindt hierbij (maar ook bij niet-prosumenten) tegenwerking van sommige burgers die de plaatsing trachten tegen te gaan door enerzijds actief de plaatsing van een digitale meter te weigeren, en anderzijds op passieve wijze trachten aan de plaatsing te ontkomen (bv. door steeds afspraken te verplaatsen, afwezig te zijn op moment van plaatsing,...). Het feit dat de regelgeving niet definieert wat "weigeren" inhoudt, betekent dat Fluvius steeds in elk individueel dossier (bv. via de rechter) moet aantonen dat er een weigering is en dat er discussie bestaat over wat weigeren concreet inhoudt.

In het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt vandaag in een aantal artikelen evenwel het verkrijgen van een bepaald voordeel reeds gekoppeld aan het zich niet voordoen van de situatie "de

toegang weigeren tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld en waarover zij het eigendoms- of gebruiksrecht hebben”. Zo bepaalt:

- Artikel 3.1.34/1 dat de gereserveerde technische flexibiliteit uit punt 3° vanaf 1 januari 2025 niet van toepassing is op netgebruikers aangesloten op laagspanning gedurende de hele periode dat zij de netbeheerder voor de plaatsing van een digitale meter de toegang weigeren tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld en waarover zij het eigendoms- of gebruiksrecht hebben;
- Artikel 7.16.1 dat de retroactieve investeringspremie voor fotovoltaïsche zonnepanelen afhankelijk is van het feit dat de eigenaar of de gebruiker van de decentrale productie-installatie de netbeheerder vanaf 1 januari 2025 voor de plaatsing van een digitale meter niet de toegang heeft geweigerd tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft;
- Artikel 7.16.2 dat de retroactieve investeringspremie voor decentrale producties-installaties andere dan fotovoltaïsche zonnepanelen afhankelijk is van het feit dat de eigenaar of de gebruiker van de decentrale productie-installatie de netbeheerder vanaf 1 januari 2025 voor de plaatsing van een digitale meter niet de toegang heeft geweigerd tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft.

Ook artikel 3.1.52, §1, vijfde lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 stelt dat de termijn waarbinnen de digitale meter geplaatst moet worden, in hoofde van de netbeheerder geschorst wordt indien de netbeheerder de prosumant in gebreke stelt voor de weigering van de digitale meter door de prosumant. Een dergelijke weigering houdt de facto ook de “toegang weigeren tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld” in.

Het in de regelgeving vastleggen van een definitie van het begrip “toegang weigeren tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld” lijkt dan ook noodzakelijk en heeft dan het voordeel dat het op ondubbelzinnige wijze duidelijk is voor de toepassing van die bepalingen wanneer er wordt geweigerd en men bv. niet langer voor het voordeel in aanmerking komt, maar ook wanneer een dergelijke weigering door de netbeheerder kan worden ingeroepen. De volgende definitie wordt voorgesteld:

*“toegang weigeren tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld: de situatie waarin, nadat door de netbeheerder een aangetekende ingebrekestelling verstuurd werd, geen toegang verleend werd tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld binnen de door de netbeheerder vooropgestelde termijn.”*

#### Artikel 10

De missie van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap werd recentelijk aangepast naar het volgende: “De motor van het Vlaams energie- en klimaatbeleid”. Er wordt voorgesteld deze aanpassing te verwerken in artikel 2.1.2 van het Energiebesluit van 19 november 2010.

#### Artikel 11

Via artikel 3.1.34/1 wordt bepaald op welke categorieën van netgebruikers gereserveerde technische flexibiliteit, als vermeld in artikel 4.1.17/5, § 1, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, kan worden toegepast. Volgens de huidige bepaling in het Energiebesluit van 19 november 2010 kan gereserveerde technische flexibiliteit worden toegepast op natuurlijke personen of rechtspersonen die elektriciteitsopslagfaciliteiten met telecontrole of elektriciteitsopslagfaciliteiten die conform verordening 2016/631/EU als type B of hoger worden geclassificeerd, exploiteren. Bij elektriciteitsopslagfaciliteiten zijn zowel afname als injectie relevant. Beide componenten worden niet specifiek benoemd in het Energiebesluit van 19 november 2010. Hierdoor kan er mogelijk wel onduidelijkheid bestaan over het toepassingsgebied van gereserveerde technische flexibiliteit. Via de

aanpassing in artikel 11 wordt er verduidelijkt dat gereserveerde technische flexibiliteit bij elektriciteitsopslagfaciliteiten zowel kan toepast worden op de afname als de injectie. Bij de categorieën van netgebruikers bij niet-gereserveerde technische flexibiliteit in het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt er bij elektriciteitsopslagfaciliteiten specifiek wel enkel de injectie vermeld.

#### Artikel 12

Bij de initiële opstart van de uitrol van de digitale meter werd het beschikbaar stellen van een snelle S1-poort op de digitale meters voorzien. In de praktijk is er geen doorbraak gekomen voor toepassingen op deze poort. Met het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de maximale uitrol van digitale meters van 17 juli 2020<sup>5</sup> voorzag de Vlaamse Regering er al in de functionaliteit van een snelle gebruikerspoort (S1-poort) in de digitale meter niet meer verplichtend te maken. Ze kon onder voorwaarden wel worden meegenomen indien de kostprijs ervan financieel redelijk is en niet disproportioneel ten opzichte van de kostprijs van de meter zelf. In dit kader werd in artikel 3.1.45, §2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 als maximaal aanvaardbaar plafond een meerprijs van 6 procent vastgesteld. Op de tweede generatie van digitale meters is deze snelle poort niet meer aanwezig omdat dit voor een niet te verantwoorden kostprijsverhoging zou zorgen. Het is niet zinvol om de aanwezigheid van een dergelijke poort bij een nieuwe aanbesteding weer in vraag te stellen. Het is daarentegen wel zinvol om bepalingen in het Energiebesluit van 19 november 2010 die er niet meer toe doen niet nodeloos in het Energiebesluit van 19 november 2010 te laten staan. Er wordt dan ook voorgesteld om de wettelijke verplichting hieromtrent in artikel 3.1.45 van het Energiebesluit van 19 november 2010 te schrappen.

#### Artikel 13

Via artikel 3.1.52 van het Energiebesluit van 19 november 2010 is de netbeheerder vandaag verplicht om bij de plaatsing van een digitale meter bij bestaande prosumanten het verschil in meterstand ten opzichte van de laatste afrekeningsfactuur ten gevolge van de compensatie verbonden aan de terugdraaiende teller mee te nemen naar de eerstvolgende afrekeningsfactuur.

Bovenstaande bepaling werd in 2019 aan het Energiebesluit van 19 november 2010 toegevoegd met als doel om prosumanten geen nadeel te laten ondervinden t.a.v. het moment waarop de digitale meter geïnstalleerd zou worden. Op dat moment gebeurde de verplichte uitrol immers volledig op initiatief van de DNB. Door het meenemen van het saldo kon het opgebouwde tegoed (= het teruggedraaide gedeelte) nog volledig gerecupereerd worden tot aan de volgende afrekeningsfactuur.

Het meenemen van het saldo was voorzien als iets tijdelijk aangezien er op dat moment een verplichte prioritaire uitrol van de digitale meter voor de prosumanten was opgelegd. Ondertussen is de context evenwel gewijzigd en zijn er bijkomende parallelle evoluties, waardoor het meenemen van het saldo bij de plaatsing van de digitale meter niet langer noodzakelijk en/of gewenst is:

De marktprocessen evolueren naar hogere granulaire digitale meetgegevens. Dit is niet combineerbaar met manipulaties/correcties. Voorbeeld “Informatieve maandvolumes”: van zodra de informatieve maandvolumes zijn geactiveerd, registreert Fluvius reële kwartierwaarden die o.a. gebruikt worden in het kader van reële kwartiervolumes voor dynamische prijzen. Wordt bij deze klant nog een saldo meegenomen, dan wil dit zeggen dat op het totaalverbruik (= som van alle kwartierwaarden) een correctie moet toegepast worden. De vraag stelt zich op welke manier dit kan gebeuren. Welke kwartierwaarden dienen manueel gecorrigeerd te worden naar een fictieve situatie? Momenteel activeert Fluvius om die reden geen informatieve maandvolumes bij prosumanten die een saldo meenemen. Deze worden pas ingekanteld op het moment dat het saldo verwerkt is, dus bij de eerstvolgende afrekening.

---

<sup>5</sup> <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/beslissingen-van-de-vlaamse-regering/maximale-uitrol-digitale-meters-0>

Prosumenten kunnen de plaatsing van de digitale meter uitstellen tot het moment waarop de PV-installatie 15 jaar in dienst is. De periode van de uitrol van de digitale meter bij bestaande prosumenten werd bijgevolg een stuk langer, waardoor de tijdelijke aanpak ondertussen al lang duurt.

Naast de uitrol die geïnitieerd wordt door de netbeheerder, kunnen klanten nu ook zelf (gratis sinds 1/1/2023) een digitale meter aanvragen. De klant kan deze aanvraag inplannen in functie van zijn opnamemaand waardoor de noodzakelijkheid tot meenemen van het saldo zich niet stelt.

Zowel een positief als een negatief saldo wordt meegenomen. In het geval van een positief saldo (m.a.w. met een netto verbruik), wordt dat verbruik tijdelijk “geparkeerd” en op het moment van de jaarafrekening opgeteld bij het totaalverbruik dat de digitale meter heeft geregistreerd. Dit principe leidde al meermaals tot vragen en klachten van netgebruikers, aangezien het geparkeerde energieverbruik – ten gevolge van het doorduwen in de tijd – soms aan duurdere (of goedkopere) energieprijzen wordt afgerekend.

Voorgesteld wordt om een einde aan deze aanpak te voorzien op 1 april 2026. Dit voorstel is een bijkomende stimulans voor prosumenten om de installatie van een digitale meter niet langer uit te stellen. Prosumenten die ten laatste in 2025 ingaan op de uitnodiging om een digitale meter te laten installeren, zullen nog kunnen genieten van het salderingsprincipe. Weigeren zij de installatie, waardoor deze uiteindelijk verder in 2026 valt, dan hebben ze geen recht meer op het salderingsprincipe. Er wordt bewust voor gekozen om de datum niet op 1 januari 2026 te leggen. Het is immers denkbaar dat netgebruikers weliswaar tijdig een digitale meter hebben aangevraagd of zijn ingegaan op de uitnodiging van Fluvius maar dat buiten hun wil om (omwille van technische of administratieve moeilijkheden) Fluvius er toch niet in zou geslaagd zijn vóór 1 januari 2026 een digitale meter te plaatsen. Daarom wordt een ruimere periode van drie maanden genomen om in die situatie niet alsnog dat voordeel van compensatie te ontzeggen.

Daarnaast regelt dit artikel van het ontwerpbesluit ook nog het volgende. Artikel 4.1.22/2 van het Energiedecreet en artikel 3.1.52 van het Energiebesluit van 19 november 2010 verplichten de installatie van een digitale gasmeter bij elke klant met een laagspanningsaansluiting tot 56 kVA en met een aardgasaansluiting t.e.m. 40 m<sup>3</sup>(n)/h. Uit de geactualiseerde versie van de kostenbatenanalyse van de Vlaamse Nutsregulator voor de uitrol van de digitale meter blijkt dat de uitrol van de digitale gasmeter nog steeds een positief maatschappelijk effect heeft. Maar er zijn ook gezinnen waar in de woning een inactieve (en dus verzegelde) aardgasmeter aanwezig is of waar nog een actieve aardgasmeter aanwezig is maar ze niet over een geldig leveringscontract beschikken omdat ze geen aardgas meer verbruiken in hun woning. Voor deze groep van gezinnen heeft de plaatsing van een digitale aardgasmeter geen enkele toegevoegde waarde meer en brengt het plaatsen van de digitale aardgasmeter maatschappelijke kosten met zich mee. Daarom werd bepaald om de uitrol van de digitale gasmeters te beperken tot aardgasverbruikers die beschikken over een actieve aardgasaansluiting en een geldig leveringscontract.

#### Artikel 14

Nu de uitrol op zijn einde loopt, brengt een tweejaarlijkse evaluatie niet veel meerwaarde meer. Medewerkers van het VEKA kunnen hun tijd beter in andere meer prioritaire dossiers steken. De vraag tot een tweejaarlijkse evaluatie van de uitrol van de digitale meters kent zijn oorsprong in het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de uitrol van digitale meters dat op 17 mei 2019 definitief werd goedgekeurd.<sup>6</sup> In dat besluit werden de uitrolmodaliteiten van de digitale meter vastgelegd. Een evaluatie door de administratie op welke basis de minister aan de Vlaamse Regering een voorstel tot aanpassing van de snelheid van de uitrol kan

---

<sup>6</sup> <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/bslissingen-van-de-vlaamse-regering/uitvoeringsbesluit-digitale-meters-energie>

voorleggen, nieuwe prioritaire doelgroepen kan definiëren of de kosten-batenanalyse kan laten actualiseren was op dat moment zeker relevant. Intussen is de uitrolsnelheid verhoogd, zijn aanpassingen doorgevoerd aan de prioritaire doelgroepen, werd de kosten-batenanalyse enkele keren geactualiseerd en is het uitrolpercentage gestegen tot boven 70%. Door nieuwe inzichten werd de organisatie van de uitrol intussen zoveel mogelijk vrij gelaten zodat de netbeheerders deze zo efficiënt mogelijk kunnen organiseren.

Voor de uitrol van digitale meters bij de resterende 30% toegangspunten is intussen de aanpak voorbereid. Een nieuwe evaluatie is niet meer zinvol om beleid bij te sturen. Er is bovendien destijds niet voorzien in een einddatum voor de tweejaarlijkse evaluaties. Het voorzien van een einddatum of opheffen van paragraaf 2 in artikel 3.1.56 dringt zich sowieso op. Voorgesteld wordt om dit via dit wijzigingsbesluit te doen.

#### Artikel 15

Art. 3.1.57 van het Energiebesluit van 19 november 2010 verplicht de netbeheerder om uiterlijk vanaf 1 januari 2028 standaard de uurwaarden voor gas uit te lezen op de toegangspunten die voorzien zijn van een digitale meter.

Voorgesteld wordt om deze bepaling te schrappen omwille van de hoge kostprijs in vergelijking met de beperkte toegevoegde waarde.

De meerkost (Fluvius (datacontract + aanpassing van de IT-systemen)) van het standaard uitlezen van uurwaarden voor gas en visualisatie op mijn.Fluvius.be wordt geraamd op 3 miljoen euro.

In tegenstelling tot standaard uitlezen van kwartierwaarden voor elektriciteit zijn de baten voor het standaard uitlezen van uurwaarden erg gering.

Vandaag is de marktwerking gebaseerd op maandwaarden. Deze zijn intussen voor alle digitale gasmeters beschikbaar en worden gebruikt om de factuur op te maken. Marktpartijen zijn vandaag geen vragende partij om de marktprocessen te veranderen o.b.v. uurwaarden.

Klanten krijgen vandaag standaard via het MijnFluvius-portaal inzicht in hun gasverbruik op dagbasis. Indien gewenst kunnen ze dit ook op uurbasis aanvragen en dit zal ook zo blijven. In het huidige datacontract met de meteroperatoren werd reeds voorzien om uurwaarden gas via het MijnFluvius-portaal beschikbaar te kunnen stellen voor 40% van het totale meterpark van digitale gasmeters. Vandaag volstaat de voorziene 40% ruimschoots om deze informatieve flow richting netgebruikers op te vangen. Wordt die grens van 40% toch overschreden, dan kunnen de datacontracten, naar aanleiding van deze klantvragen opgeschaald worden.

In tegenstelling tot bij elektriciteit zijn er geen dynamische leveringscontracten voor aardgas en wordt de netvergoeding niet op basis van piekverbruik aangerekend. Het heeft bijgevolg weinig toegevoegde waarde om het gasverbruik standaard voor elke digitale gasmeter ter beschikking te stellen op uurbasis.

#### Artikel 16

Artikel 3.1.58 van het Energiebesluit van 19 november 2010 bepaalt de gegevens en mogelijkheden die via het webportaal van de netbeheerder (intussen gekend als Mijn Fluvius) aan de netgebruiker aangeboden dienen te worden. Onder andere wordt bepaald dat aanvullende informatie over het verbruiksverleden beschikbaar dient te zijn. Dat omvat de cumulatieve gegevens over de periode van ten minste drie voorafgaande jaren of over de periode sinds het tijdstip dat de netgebruiker in het toegangsregister geregistreerd staat op het toegangspunt indien deze korter is. Voor afnemers die over een digitale meter beschikken wordt bepaald dat deze aanvullende informatie over hun verbruiksverleden ook gedetailleerde gegevens over het verbruik per tariefperiode voor elke dag, week

en elk jaar moet omvatten. Die gegevens worden ter beschikking gesteld voor ten minste de voorafgaande vierentwintig maanden.

Deze bepaling kent zijn oorsprong in artikel 10 van Richtlijn 2012/27/EU van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie en is vandaag vervat in bijlage I van Richtlijn 2019/944 van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit.

Om zinvolle uitspraken te doen over evoluties van energieverbruik of effecten van energie-efficiëntie investeringen die ook rekening houden met weersinvloeden die van jaar op jaar verschillen is een termijn van vierentwintig maanden voor afnemers met een digitale meter erg kort. Op vandaag houdt Fluvius in de praktijk de verbruiksdata ook al langer dan vierentwintig maanden beschikbaar. Voorgesteld wordt om de termijn voor jaar- en maandwaarden op te trekken tot tien jaar. De termijn voor dag- en weekwaarden blijft behouden op ten minste 24 maanden. Aan het artikel wordt toegevoegd dat ook kwartierwaarden ten minste 24 maanden dienen bijgehouden te worden. In kader van het databeheersplan heeft Fluvius een studie rond Data Lifecycle Management aangekondigd. In functie van de resultaten van deze studie zullen de retentietermijnen voor kwartier-, dag- en weekwaarden worden geëvalueerd.

#### Artikel 17, artikel 34 en artikel 35

Dit artikel heeft tot doel om de functionaliteiten van de digitale meter met betrekking tot processen op afstand ten volle te kunnen benutten. Hoewel het Energiebesluit van 19 november 2010 (zie artikels 3.1.45 en 3.1.48) expliciet vermeldt dat de meter de mogelijkheid moet hebben om de toegang op afstand te laten onderbreken, meetgegevens uit te lezen, software updates te doen en informatie over (mogelijks) misbruik door te sturen, staan er toch op andere plaatsen nog woordelijke verwijzingen naar acties die een fysieke toegang tot de meter vereisen.

Het Energiebesluit van 19 november 2010 specificeert twee gevallen waarin afsluiting moet gebeuren door verzegeling: (problematische) verhuis en leegstand. Bij uitblijven van reactie van de klant moet de DNB ter plaatse gaan om een regularisatiedocument te laten ondertekenen. In het geval van energiefraude moet de DNB ter plaatse gaan om de nodige vaststellingen te doen.

De voorgestelde aanpassingen geven de netbeheerders de mogelijkheid om naast acties ter plaatse ook (nieuwe) processen vanop afstand uit te voeren. Dit werkt kostenbesparing en efficiëntie in de hand.

#### Artikel 18

Artikel 5.3.1, paragraaf 5 bepaalt dat de elektriciteitsdistributienetbeheerder de digitale meter, voor klanten die na een opzegging van hun contract op de commerciële markt door hen beleverd worden, zo instelt dat een terug te betalen noodkrediet van 75 euro ter beschikking wordt gesteld. Hierdoor kan de klant, die omwille van bepaalde redenen de meter niet meteen kan opladen, nog een korte periode elektriciteit aan vol vermogen verbruiken, zonder over te schakelen op de minimale levering elektriciteit.

Tijdens de energiecrisis werd daarnaast ook beslist om het bedrag van het noodkrediet jaarlijks te indexeren. Buiten een context van volatiele energieprijzen gaat het echter slechts om minieme verschillen, waarvan het voordeel voor de klant niet in verhouding staat met het werk dat een jaarlijkse aanpassing op IT-matig vlak met zich meebrengt. Hierom wijzigt dit artikel dat de indexering op 1 januari enkel optreedt bij een overschrijding van minstens vijf eenheden.

Daarnaast wijzigt dit artikel de maand van indexering van dit noodkrediet voor elektriciteit, die oktober wordt in plaats van december. Hiermee zorgen we ervoor dat de netbeheerder voldoende tijd heeft

om tijdig de nodige aanpassingen uit te voeren in de software, indien het noodkrediet na de overschrijding met vijf eenheden, moet worden aangepast.

Artikel 19, artikel 20, artikel 21, eerste lid, artikel 22, artikel 23, artikel 24, artikel 25, artikel 27, artikel 28, artikel 29, artikel 31 artikel 32, artikel 33, artikel 36

Daarnaast passen we in enkele artikelen onder 'Titel V sociale energiemaatregelen', waarin de sociale openbaredienstverplichtingen zijn bepaald, enkele begrippen aan, zodat deze meer overeenkomen met de actuele situatie. Ten eerste wijzigen we de term 'hulpkrediet' in twee artikelen naar 'noodkrediet'. Daarnaast vervangen we in meerdere artikelen de term 'budgetmeter' door 'digitale meter met geactiveerde voorafbetalingsfunctie'. De 'budgetmeter' bestaat immers niet meer. De netbeheerder verving deze meters door digitale meters, waarvan een voorafbetalingsfunctie kan worden geactiveerd. Door eenzelfde terminologie in alle artikelen te hanteren kan verwarring vermeden worden.

Artikel 21, tweede lid

Aardgasklanten die door de netbeheerder worden beleverd, nadat hun contract op de commerciële markt werd opgezegd, kunnen tijdens de winterperiode van 1 november tot en met 31 maart, gebruik maken van de minimale levering van aardgas. Het gaat hierbij over personen die over te weinig financiële middelen beschikken om de meter op te laden en zich hierdoor onvoldoende kunnen verwarmen tijdens de winter. De toekenning hiervan gebeurt door de OCMW's die hieraan bepaalde voorwaarden kunnen verbinden.

Sinds de winterperiode 2022-2023 kunnen klanten van de netbeheerder voor elektriciteit met een exclusieve nachtmeter in aanmerking komen voor de minimale levering elektriciteit. Artikel 5.3.6/3 bepaalt de mogelijke voorwaarden die OCMW's hieraan kunnen verbinden.

In de praktijk wordt toegepast dat de minimale levering aardgas en elektriciteit, die het OCMW onder bepaalde voorwaarden kan toekennen, niet gecombineerd kunnen worden. Het is immers de bedoeling van de wetgever om deze minimale levering enkel te voorzien voor de hoofdverwarming. Met dit artikel nemen we expliciet in het artikel 5.3.6/3 op dat de minimale levering elektriciteit niet kan gecombineerd worden met de minimale levering aardgas.

Artikel 26

Dit artikel wijzigt, in lijn met artikel 18, de maand van indexering, die oktober wordt in plaats van december, voor het noodkrediet van 75 euro dat de aardgasdistributienetbeheerder ter beschikking stelt aan klanten die door hen beleverd worden, na een opzegging van hun contract op de commerciële markt. Daarnaast wordt ook hier gewijzigd dat het noodkrediet enkel wordt aangepast indien de indexering leidt tot een overschrijding van minstens vijf eenheden.

Vervolgens wordt hier de term 'budgetmeter' aangepast naar de actuele situatie van digitale meters waarvan de voorafbetalingsfunctie kan worden geactiveerd.

Artikel 30

Artikel 5.4.8 regelt de mogelijke voorwaarden die OCMW's kunnen verbinden aan het toekennen van de minimale levering aardgas. In lijn met artikel 21, nemen we hier expliciet op dat deze regeling niet kan gecombineerd worden met de minimale levering elektriciteit.

Artikel 37

Artikel 5/1.4.4. bepaalt dat in bepaalde gevallen de toevoer van thermische energie niet kan worden afgesloten tijdens de periode van 1 december tot 1 maart. Op 3 mei 2024 besliste de Vlaamse Regering om de winterperiode waarin huishoudens niet kunnen worden afgesloten van elektriciteit of aardgas structureel te verlengen met één maand. Hierdoor kunnen huishoudens vanaf de winter 2024-2025 niet langer worden afgesloten tijdens de periode van 1 december tot 1 april (in plaats van 1 maart).

Met dit artikel stellen we het verbod op schorsing voor thermische energie gelijk aan het schorsingsverbod voor elektriciteit en aardgas.

#### Artikel 38, artikel 56 en artikel 57

Deze artikelen passen artikel 6.4.1/3, 7.15.2 en 7.15.5 van het Energiebesluit van 19 november 2010 aan. Het Regeerakkoord bepaalt dat de termijn om aan de renovatieplicht te voldoen wordt opgetrokken naar 6 jaar zodat eigenaars meer tijd krijgen om aan deze verplichting te voldoen. Aangezien zowel de EPC-labelpremie als het renovatiekrediet met rentesubsidie nauw samenhangen met deze renovatieverplichting, wordt voorgesteld om de termijn om aan het vooropgestelde label te voldoen voor deze beleidsinstrumenten ook te verhogen naar 6 jaar zodat deze termijnen op elkaar afgestemd zijn.

#### Artikel 39, 41, 54 en 55

Artikel 39 heft de E-peilpremie in artikel 6.4.1/3 van het Energiebesluit van 19 november 2010 op. Artikel 41, 54 en 55 passen de verwijzingen naar het opheffen artikel 6.4.1/3 van het Energiebesluit van 19 november 2010 in artikel 6.4.1/11, 7.9.2 en 7.9.2/0/16 van het Energiebesluit van 19 november 2010 aan.

#### Artikel 40

Vanaf 2023 werd artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit van 19 november 2010 zo gewijzigd dat vanaf dan nog één bedrag voor alle cumulatieve openbaredienstverplichtingen van de netbeheerder met betrekking tot rationeel energiegebruik wordt vastgelegd. Hierom werden de bedragen die de netbeheerder per energiescan (artikel 6.4.1/8) uitbetaalt aan de scanbedrijven uit het artikel 6.4.1/12, §3, geschrapt.

Dit artikel heeft als doel om de netbeheerder meer rechtsgrond te geven over de waarde van elk type scan, die zij vervolgens uitbetalen aan de scanbedrijven, en om tegelijkertijd de huidige enveloppefinanciering voor de openbaredienstverplichtingen te behouden door artikel 6.4.1/12 niet aan te passen. Hierom wordt de waarde van elk type scan vastgelegd in artikel 6.4.1/8.

De huidige vergoedingen werden jaarlijks geïndexeerd en uitbetaald op basis van de oorspronkelijke bepaling in artikel 6.4.1/12. Vandaag vergoedt Fluvijs het eerste bezoek met 308,46 euro. Een tweede bezoek waarin bepaalde zaken worden herhaald of zaken worden uitgevoerd waar bij het eerste bezoek geen ruimte voor was, wordt vergoed met 257,05 euro. Ten derde wordt het opvolgbezoek dat zich uitsluitend richt op een leverancierswissel vergoed met 77,11 euro.

In het artikel 6.4.1/8 worden bovenstaande bedragen opgenomen en afgerond naar het hogere tiental (310, 260 en 80 euro). In de oorspronkelijke bepaling was jaarlijks op 1 januari een aanpassing van de bedragen op basis van de evolutie van de gezondheidsindex opgenomen. Dit artikel specificeert de indexeringswijze en bepaalt dat de bedragen worden gekoppeld aan het gezondheidsindexcijfer van oktober 2025 (basisjaar 2013).

#### Artikel 42 en artikel 43

In de huidige bepalingen van het Energiebesluit van 19 november 2010 werd er een overlap vastgesteld tussen enerzijds het toepassingsgebied van het EPC NR en het toepassingsgebied van de versterkte wetgeving voor ondernemingen, niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen.

In artikel 42 en 43 wordt er telkens een nieuwe paragraaf toegevoegd. Indien een vestiging aan de versterkte wetgeving voor ondernemingen, niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen dient te voldoen, wordt er gekeken naar de 'hoofdbestemming' van de gebouweenheden. Indien de gebouweenheid een niet-residentiële 'hoofdbestemming' heeft, wordt er verplicht een EPC NR opgesteld. Deze gebouweenheid wordt aldus verder vrijgesteld van de versterkte wetgeving voor energie-intensieve ondernemingen, niet-commerciële instellingen en

publiekrechtelijke rechtspersonen. Indien de gebouweenheid een industriële ‘hoofdbestemming’ heeft, wordt er verplicht een energierapport opgesteld. Het energierapport, die normaal op vestigingsniveau geldt, wordt nu op gebouweenheid vastgesteld. Zo wordt de overlap waar zowel een energierapport als een EPC NR werd opgemaakt, vermeden en is er dus sprake van een administratieve vereenvoudiging. Er wordt geopteerd voor het behouden van EPC NR en het laten vallen van een energierapport bij niet-residentiele gebouweenheden omdat de regelgeving voornamelijk samenvalt voor de gebouweenheden waar weinig processen en installaties aanwezig zijn.

#### Artikel 44 tot en met artikel 50

In deze artikelen worden de wijzigingen inzake de PV-verplichting opgenomen. De PV-verplichting is in het Energiebesluit van 19 november 2010 opgedeeld in twee afdelingen: enerzijds de PV-verplichting voor grote afnemers, opgenomen in afdeling II, hoofdstuk VII, titel VI van het Energiebesluit van 19 november 2010; anderzijds de PV-verplichting publieke organisaties, opgenomen in afdeling III, hoofdstuk VII, titel VI van het Energiebesluit van 19 november 2010.

Hoewel de bepalingen in deze afdelingen vrijwel identiek zijn, zijn de verplichtingen juridisch-technisch van elkaar te onderscheiden. Dit betekent dat de voorgestelde wijzigingen zowel in de voormelde afdeling II als de afdeling III moeten worden opgenomen. Artikel 45 tot en met artikel 47 van het ontwerpbesluit zijn daarmee analoog aan artikel 48 tot en met artikel 50.

De wijzigingen binnen de PV-verplichting inzake de uitstel- en uitzonderingsregelingen werden reeds toegelicht in de algemene toelichting (zie supra. algemene toelichting).

Voor de bijkomende uitstelregelingen wordt een elektronisch meldingsformulier door het VEKA ter beschikking gesteld. Het uitstel is niet van toepassing als de melding van het uitstel laattijdig gebeurt. In geval van overname van een gebouw dat onder de verplichting valt, beschikt de nieuwe eigenaar, erfpachter of opstalhouder bijvoorbeeld over een periode van 60 dagen na het verlijden van de authentieke akte om de melding bij het VEKA in te dienen. Het VEKA moet geen formele beslissing over de melding nemen; het uitstel gaat steeds in bij een volledige melding en als aan gestelde voorwaarden wordt voldaan.

Er wordt een overgangsbepaling voorzien voor de gevallen waarin de aanleiding voor het in aanmerking komen voor een uitstel vóór 1 maart 2026 plaatsvond. In die gevallen kan de melding nog tot uiterlijk 30 april 2026 worden ingediend. Zonder een overgangsbepaling zou het bijvoorbeeld voor gebouwen waarvoor de akte op 1 december 2025 wordt verleden niet mogelijk zijn om uitstel in te dienen binnen de gestelde termijn. De datum van 1 maart 2026 wordt gekozen om zeker te zijn dat het geautomatiseerd dossierbeheerssysteem (de uitstelregelingen wordt ontwikkeld in tweede fase, zie infra 3.A) op deze datum de melding voor uitstel kan opvangen.

Voorgesteld wordt om de uitzondering voor gebouwen bij een verminderd elektriciteitsverbruik (meer dan 10% lager dan afnamedrempel) automatisch – zonder melding – in te laten gaan. Het VEKA kan het elektriciteitsverbruik op een afnamepunt immers bij de netbeheerder opvragen en controleren. Om ervoor te zorgen dat het VEKA hiervoor steeds over de juiste gegevens beschikt wordt een toevoeging in artikel 10.1.1, §4/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de meldingsplicht voor netbeheerders, voorgesteld.

De uitzondering geldt voor alle gebouwen die zijn aangesloten op het afnamepunt dat onder de voorwaarden valt. In dat geval is een afzonderlijk uitstel voor dezelfde gebouwen niet langer relevant. Daarom wordt bepaald dat een reeds geldend uitstel voor dezelfde gebouwen van rechtswege nietig wordt bij het ingaan van de uitzondering. Als het gebouw op een later moment opnieuw onder de verplichting valt (omdat het elektriciteitsverbruik opnieuw over de drempel gaat) moet een eventueel uitstel voor een gebouw opnieuw bij het VEKA aangevraagd of gemeld worden.

Naast de al besproken wijzigingen, worden de volgende wijzigingen binnen de PV-verplichting voorgesteld:

- Artikel 6.7.1, §1, eerste lid, 6.7.3, §1, derde lid, 1°, 6.7.4, §3, 1° en 2°, 6.7.8, §1, derde lid, 1°, artikel 6.7.9, §3, 1° en 2° van het Energiebesluit van 19 november 2010 worden geherformuleerd met het oog op verduidelijking. Inhoudelijk worden de bepalingen niet gewijzigd;
- De terminologie in de regelgeving wordt geharmoniseerd met betrekking tot het gebruik van de termen piekvermogen en (equivalente) nominaal vermogen, teneinde consistentie en duidelijkheid te waarborgen;
- De formulering in artikel 6.7.4, §2, derde lid, 4° en artikel 6.7.9, §2, derde lid, 4° van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt gelijkgesteld met dezelfde formulering in artikel 6.7.4, §2, eerste lid, 4° en artikel 6.7.9, §2, derde lid, 4° van hetzelfde besluit;
- Wat betreft de bestaande uitstelregeling voor sloop of dakvervanging van een gebouw dat onder de verplichting valt (artikel 6.7.5, §1 en 6.7.10, §1 van het Energiebesluit van de 19 november 2010) wordt verduidelijkt dat de werken die het voorwerp uitmaken van de aanvraag tot uitstel pas mogen worden aangevat na de betekening van de beslissing van het uitstel door het VEKA. De aanpassing verduidelijkt een reeds bestaande praktijk en zorgt voor rechtszekerheid bij aanvragers.

#### Artikel 51

Artikel 7.4.1, §1, zesde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 legt vast dat de Vlaamse Regering kan afwijken van de maximale steun van 1 miljoen euro voor installaties en 2 miljoen voor warmtenetten. Echter werd niet voorzien wat het gevolg was indien de Vlaamse Regering de steunaanvraag voor een hoger bedrag dan 1 of 2 miljoen euro weigert. Daarom wordt nu een nieuw zevende lid ingevoegd aan artikel 7.4.1, §1, van het Energiebesluit van 19 november 2010.

Het is namelijk niet logisch dat indien de Vlaamse Regering de hogere steunaanvraag niet aanvaardt, men automatisch terugvalt op het lager steunbedrag van 1 of 2 miljoen euro. Dit zou kunnen betekenen dat men oorspronkelijk een overfinanciering heeft aangevraagd aangezien men toch voldoende zou hebben aan een steunbedrag van 1 of 2 miljoen euro en het project ook mogelijk is uit te voeren zonder het hoger bedrag dan men initieel vroeg.

#### Artikel 52

Artikel 7.4.3, §2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt aangepast zodat het VEKA ingediende projecten kan controleren op de voorwaarden van het volledige artikel 7.4.1 en 7.4.2. Het eerste lid van artikel 7.4.3, §2 wordt aangepast zodat beide leden consistent zijn.

Artikel 7.4.1, §1, zesde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 legt vast dat de Vlaamse Regering kan afwijken van de maximale steun van 1 miljoen euro voor installaties en 2 miljoen voor warmtenetten. De Vlaamse Regering kan met deze bepaling echter enkel bepalen of een project meer dan het maximum kan krijgen. Wanneer een dergelijk groot project wordt ingediend zou de Vlaamse Regering ook moeten kunnen beslissen over het volledige project en niet over het deel boven de 1 of 2 miljoen euro. Daarom wordt voorgesteld om artikel 7.4.3, §2 uit te breiden zodat de Vlaamse regering, net zoals het VEKA voor projecten onder de 1 of 2 miljoen, kan beslissen of een project voldoet aan de voorwaarden bepaald binnen de call groene warmte.

#### Artikel 53

Wanneer een project wordt goedgekeurd binnen de call groene warmte<sup>7</sup> is de indiener van het project verplicht om alle wijzigingen die ervoor kunnen zorgen dat niet langer voldaan wordt aan de voorwaarden voor toekenning van de steun, die een invloed kunnen hebben op het bedrag van de toe

---

<sup>7</sup> "Ondersteuning van nuttige groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling", vermeld in Titel VII, Hoofdstuk IV van het Energiebesluit van 19 november 2010.

te kennen steun of iedere wijziging met betrekking tot de natuurlijke persoon of rechtspersoon waaraan de steun toegekend moet worden, onmiddellijk aan het VEKA te melden. Bij dergelijke wijziging legt de steungerechtigde een nieuw keuringsverslag voor en beslist het VEKA of de wijziging wordt goedgekeurd.

De marge tot wijziging aan een project is beperkt. Een wijziging in een project moet sowieso voldoen aan de voorwaarden van de call, mag geen invloed hebben op de oorspronkelijke rangschikking van de projecten, heeft geen invloed op de hoogte van de steun, kan niet raken aan de koude of warmte die gegarandeerd is en moet passen binnen de aard en het doel van een oorspronkelijke project.

In de huidige regels van de call kan het VEKA enkel beslissen over wijzigingen van projecten waarvoor het VEKA een goedkeuring heeft gegeven. Er is geen rechtsgrond voor wijzigingen aan projecten die beslist zijn door de Vlaamse Regering. Aangezien de toegestane wijzigingen beperkt zijn, wordt voorgesteld om het VEKA ook de bevoegdheid te geven om te beslissing over wijzigingen van projecten die goedgekeurd zijn door de Vlaamse Regering. Daartoe wordt in artikel 7.4.4, §5, vierde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 een kleine wijziging voorgesteld.

#### Artikel 58

Vanaf 2025 moeten energiedeskundigen elke 5 jaar slagen voor een periodiek examen om hun erkenning te behouden. Momenteel begint de nieuwe 5-jarige termijn te lopen van zodra de energiedeskundige slaagt voor het periodiek examen. Op die manier worden energiedeskundigen die op tijd deelnemen aan het examen afgestraft aangezien hun lopende termijn ingekort wordt.

Het voorstel zorgt ervoor dat de geldigheidstermijn wordt berekend op basis van de oorspronkelijke termijn. Hierdoor wordt voorkomen dat een energiedeskundige type A, die binnen een jaar voor het verstrijken van de geldigheidstermijn deelneemt aan het examen, een kortere geldigheidstermijn krijgt en op die manier benadeeld wordt.

#### Artikel 59

Met dit voorstel wordt de werkwijze om terug erkend te worden als energiedeskundige type A tussen vrijwillige stopzetting en schorsing (ongeacht de reden) geüniformeerd. De energiedeskundige type A, die vrijwillig afstand deed van zijn erkenning moet om terug erkend te worden opnieuw slagen voor het opstartexamen. Aangezien het VEKA, sinds 2025, het examen als toegang tot de erkenning terug in handen heeft, wordt op dat moment de kennis afgetoetst en is het volgen van een opleiding niet noodzakelijk. De energiedeskundige kan er nog steeds voor kiezen om een opleiding te volgen maar wordt hiertoe niet meer verplicht.

In de gevallen dat de energiedeskundige na twee kansen niet slaagt voor het opstartexamen, is hij wel verplicht om de basisopleiding te volgen aangezien het op dat moment duidelijk is dat de energiedeskundige niet over de vereiste kennis beschikt om te slagen voor het opstartexamen. Als de opleiding verplicht is, moet de energiedeskundige type A ook binnen de 12 maanden slagen voor het examen.

#### Artikel 60

Met dit voorstel wordt ook de werkwijze om terug erkend te worden als energiedeskundige type A voor energiedeskundige type A die niet deelgenomen hebben aan het periodiek examen of die niet slaagden voor het periodiek examen geüniformeerd. Om in beide situaties terug aan de slag te kunnen, moeten ze slagen voor het opstartexamen. De energiedeskundige kan er nog steeds voor kiezen om een opleiding te volgen maar wordt hiertoe niet meer verplicht.

In de gevallen dat de energiedeskundige na twee kansen niet slaagt voor het opstartexamen, is hij wel verplicht om de basisopleiding te volgen. Als de opleiding verplicht is, moet de energiedeskundige type A ook binnen de 12 maanden slagen voor het examen.

#### Artikel 61

Het certificaat van bekwaamheid voor aannemers en installateurs hernieuwbare energie is beter bekend onder de naam van het huidig certificeringsorgaan RESCert. Conform artikel 8.5.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt voor de verschillende categorieën van certificaten van bekwaamheid enkel een certificaat uitgereikt als voor de categorie een opleiding is gevolgd en de aanvrager is geslaagd voor het examen. De bestaande RESCert cursus voor fotovoltaïsche zonnepanelen was zeer verouderd, waardoor het VEKA in juli 2024 het initiatief nam om deze cursus een update te geven en tegelijk in lijn te brengen met de richtlijn hernieuwbare energie (richtlijn (EU) 2018/1999 zoals gewijzigd bij richtlijn (EU) 2023/2413). Daarbij werd door VEKA in overleg gegaan met de sector.

De via dit ontwerpbesluit voorgestelde wijzigingen zijn een omzetting van artikel 18, lid 3 van voormelde richtlijn. De eerste wijziging is dat de certificatieregeling niet langer beperkt is tot kleine installaties. Deze aanpassing heeft amper tot geen impact op de werking van RESCert aangezien RESCert voornamelijk nog steeds bedoeld is voor installateurs van kleinschalige installaties. De cursussen zullen worden uitgebreid met een hoofdstuk dat een introductie geeft tot grotere installaties. In grotere installaties is er ook vanzelf meer kwaliteitscontrole aangezien het ontwerp meestal wordt uitgevoerd en opgevolgd door gespecialiseerde studiebureaus. Navraag bij de sector en bij VLAIO bracht dan ook naar boven dat een kwaliteitsopvolging bij grote systemen vanuit de overheid overbodig is. Voor omzetting van de REDIII is het evenwel noodzakelijk om de bestaande drempel op te heffen en ook grote installaties mee te nemen in het certificaat van bekwaamheid.

De tweede wijziging is de vereiste dat er een certificatieregeling komt voor installateurs van fotovoltaïsche zonne-energiesystemen, met inbegrip van opslag van energie, en oplaadpunten die vraagsturing mogelijk maken. Deze drie systemen worden veelal door dezelfde installateurs geïnstalleerd, en het is verder belangrijk om het ontwerp van deze systemen op elkaar af te stemmen. Daarom wordt er een nieuw certificaat gestart, onder 1/1°, om deze drie systemen samen te ontwerpen en te installeren. Een nieuwe installateur heeft dan de keuze om zich enkel op zonnepanelen te richten (1° blijft behouden) of om zich op ruimere systemen te richten (het nieuwe 1°/1). Hieromtrent heeft het VEKA in 2024 stakeholders in de PV sector geconsulteerd. Na verder overleg met de andere gewesten op 20 maart 2025, werd beslist om dezelfde piste als voor zonneboilers te volgen: daar heeft men ook de keuze in een basiscertificaat (2°) waarna men een uitbreiding kan volgen (3°).

Sinds 2021 zijn er opfrissingscursussen van RESCert beschikbaar: voor verlenging van het certificaat moet de aanvrager deze bijscholing tijdens de laatste twee jaar van de geldigheid van het certificaat volgen. Echter, wanneer een installateur te laat is met het volgen van de bijscholing, vervalt zijn certificaat, en moet deze installateur opnieuw de basis cursus (typisch vijf volle werkdagen) volgen en het basisexamen (één dag) afleggen. Dit is een zeer zware sanctie voor een installateur die mogelijk door een vergetelheid of overmacht, niet in staat was om te verlengen. Voorgesteld wordt daarom om het opnieuw behalen van een certificaat van bekwaamheid nadat deze vervallen is, te vereenvoudigen door zo'n installateur enkel de veel lichtere opfrissingscursus te laten volgen. Dit is meer in lijn met bijvoorbeeld technicus gas, technicus stookolie en koeltechnicus.

#### Artikel 62, artikel 65 en artikel 66

Bij niet-residentiele gebouwen vraagt de opmaak van een EPC vaak een grote administratieve inspanning: alle bewijsstukken moeten verzameld worden (plannen, facturen,...), wat in organisaties met een groot patrimonium vaak niet vanzelfsprekend is, ook bij residentiële gebouwen is de opmaak van het projectdossier een belangrijk onderdeel van de opmaak van het EPC. Momenteel houdt de energiedeskundige het projectdossier gedurende de geldigheid van het EPC bij, maar gebeurt hier verder niets mee. Om deze reden wordt een bepaling toegevoegd die toelaat om de deskundige op te

leggen het projectdossier, samen met het EPC af te leveren aan de eigenaar. Zo kan dit projectdossier bij een volgende opmaak van het EPC doorgegeven worden aan de volgende deskundige, wat de administratieve last bij heropmaak, en dus de bijhorende kost, beperkt. Bovendien kan dit de deskundige motiveren het projectdossier grondig samen te stellen, aangezien de eigenaar hier nu meteen inzage in krijgt.

Er zijn energiedeskundigen die hun klanten vakkundig begeleiden richting de langetermijndoelstelling. Er zijn echter ook heel wat energiedeskundigen die enkel doen wat wettelijk verplicht is. Zij leveren gewoon het certificaat af, zonder bijkomend advies of uitleg. Zo weten de gebouweigenaars vaak helemaal niet waarom ze label X hebben, laat staan welke aanpassingen aan het gebouw vereist zijn om de volgende label-eis te halen. Daarom wordt voorgesteld om de energiedeskundige telkens advies op het certificaat te laten neerschrijven. De eigenaar is niet verplicht om deze uit te voeren, maar heeft zo toch al een handvat om aan de label-eis te voldoen.

#### Artikel 63 en artikel 68

Bij het wijzigingsbesluit van 8 juli 2022 werd het Federaal comité tot aankoop van onroerende goederen ongewild niet meer opgenomen in artikel 9.2.3 en 9.2.8. van het Energiebesluit van 19 november 2010. Hierdoor konden zij bij een onteigening geen beroep meer doen op de uitzondering voor de opmaak van een EPC. Aangezien dit onbedoeld was en er ook geen enkele objectieve reden is om een onderscheid te maken tussen het Vlaams en Federaal aankoopcomité, wordt het Federaal aankoopcomité opnieuw toegevoegd aan deze artikelen.

Daarnaast bestaat de Afdeling Vastgoedtransacties niet meer en is het verlijden van de akten en het juridisch voorbereidend werk voortaan een taak van de 'Dienst Vastgoedtransacties', als onderdeel van de nieuwe Afdeling Juridische Dienstverlening. Het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt in die zin aangepast.

#### Artikel 64 en 67

Er wordt een uitzondering voorzien voor wooneenheden op dezelfde site als een niet-residentiële eenheid, zodat deze ook aan hun EPC-plicht kunnen voldoen met een EPC NR. Een gelijkaardige uitzondering bestaat al voor kleine niet-residentiële eenheden, die de keuze hebben voor een EPC kNR of een EPC NR. Het doel van deze uitzondering is vooral een administratieve vereenvoudiging voor combinaties van niet-residentiële en residentiële eenheden in één gebouw of site. Denk hierbij aan assistentiewoningen en een woonzorgcentrum, een hotel met studio's, een revalidatiecentrum met studio's... Momenteel zouden deze gebouwen drie aparte EPC's moeten hebben: een EPC NR voor het niet-residentiële deel, een EPC residentieel voor de studio's en een EPC gemeenschappelijke delen indien er meer dan twee studio's zijn. In deze gevallen zou de eigenaar ervoor kunnen kiezen een EPC NR op te stellen voor alle eenheden, dus ook de studio's, zo moet er maar één energiedeskundige gecontacteerd worden en met één eis (deze van EPC NR) rekening gehouden worden. De eisen voor het EPC NR worden algemeen als strenger aanzien als deze voor het EPC residentieel, we verwachten dus niet dat de eigenaars van standaard appartementen deze uitzondering zullen toepassen.

#### Artikel 69 en 70

Naar analogie met de renovatieverplichting voor residentiële gebouwen, wordt ook de termijn om te voldoen aan de renovatieverplichting voor niet-residentiële gebouwen opgetrokken naar 6 jaar. Twee verschillende termijnen zou voor verwarring zorgen en is juridisch niet te verantwoorden. Zeker wanneer er binnen een patrimonium zowel residentiële als niet-residentiële gebouwen zijn, is het belangrijk dat de termijnen op elkaar afgestemd zijn. Daarnaast gaat het bij niet-residentiële gebouwen ook vaker over grotere gebouwen waarbij de renovatie langer duurt.

#### Artikel 71, 72 en 73

De renovatieverplichting voor residentiële gebouwen werd ingevoerd in 2022 en is van toepassing sinds 1 januari 2023. Momenteel moeten residentiële gebouwen binnen de 5 jaar na overdracht voldoen aan het vooropgestelde label. Het regeerakkoord bepaalt dat de termijn voor de uitvoering van de werkzaamheden om aan de renovatieplicht te voldoen wordt verhoogd naar 6 jaar.

#### Artikel 74

Volgens de EPBD-richtlijn kunnen gebouwen waar het technisch, economisch of functioneel onhaalbaar is om een gebouwautomatisering en -controlesysteem te installeren, vrijgesteld worden. Dit werd vertaald naar gebouwen die maar over één van de drie van de volgende systemen beschikken: ruimteverwarming, koeling of ventilatie. Dit zijn immers vooral de oude gebouwen, met verouderde installaties, waarvoor een gebouwautomatisering en -controlesysteem niet zinvol is. Van zodra zij een renovatie doen, zal de EPB-regelgeving hen verplichten ventilatie te plaatsen en komen ze onder het toepassingsgebied terecht. Dergelijke renovatie is dan ineens ook een goed momentum om het vereiste gebouwautomatisering en -controlesysteem te plaatsen.

#### Artikel 75

Aan artikel 10.1.1, §4/1, van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt een lid toegevoegd om het VEKA toe te laten om ook na een eerste melding van het elektriciteitsverbruik over een afnamepunt in de drie daaropvolgende jaren het verbruik te blijven opvolgen bij de netbeheerders. Zo kan het VEKA nagaan of het verbruik onder de toepasselijke drempel blijft en of de uitzondering vermeld in ontworpen artikel 6.7.5, §2/4 en 6.7.10, §2/4, van het Energiebesluit van 19 november 2010 van toepassing is.

#### Artikel 76

Artikel 11.1.1, §2 laatste zin legt aan de exameninstellingen op om na afloop van het examen een elektronisch lijst met de geslaagde en niet-geslaagde kandidaten mee te delen aan het VEKA. Aangezien het examen vanaf 2025 georganiseerd wordt door het VEKA en er geen exameninstellingen meer zijn, is deze bepaling overbodig geworden.

#### Artikel 77

In het kader van de retroactieve investeringspremies, vermeld in titel VII, hoofdstukken XVI en XVII, van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt de premieaanvraag ingediend bij de distributienetbeheerder, doet die de dossierbehandeling, waarna de gegevens voor de concrete uitbetaling aan het VEKA worden bezorgd. De taak van de distributienetbeheerder betreft een openbardienstverplichting. Het VEKA moet echter de nodige controles kunnen uitvoeren op de correctheid van de dossierbehandeling want het gaat nu eenmaal om de besteding van openbare middelen. Daarom wordt voorgesteld het bestaande artikel 11.1.4 van het Energiebesluit van 19 november 2010, dat betrekking heeft op de controle op de openbardienstverplichtingen voor de distributienetbeheerders ter stimulering van het rationeel energiegebruik met deze bepalingen uit te breiden.

#### Artikel 78

Sinds 2025 werd een berekening voor het installatierendement ingevoerd in bijlage V. Uit de sector van de warmtekrachtkoppelingen (WKK's) kwam echter de opmerking dat deze berekening geen rekening houdt met het feit dat een WKK ook elektriciteit opwekt. Hierdoor worden WKK's (veel) slechter beoordeeld dan bv. een fossiele ketel. Er wordt voorgesteld de berekening van het installatierendement aan te passen in die zin dat voor een WKK de bronenergie fictief opgesplitst wordt in een deel dat wordt gebruikt om warmte op te wekken en een deel om elektriciteit op te wekken. Het rendement dat in het installatierendement wordt ingerekend voor een WKK is dan de veronderstelde productie aan warmte t.o.v. het deel van de bronenergie die gebruikt wordt voor warmte opwekking. De opsplitsing van de bronenergie gebeurt vereenvoudigd op basis van de verhouding van het opwekkingsrendement. Wanneer dit op deze manier gebeurt, is het herschaalde thermisch rendement de som van het

thermisch en elektrisch rendement van de WKK. Dit werd in deze zin aangepast in de berekening van het installatierendement. Op deze manier zal een WKK op een gelijkaardige manier beoordeeld worden als een fossiele ketel in het installatierendement.

#### Artikel 79 tot en met artikel 86

Door deze artikelen wijzigt de ondergrens voor de verplichte keuring van airconditioningsystemen en verschuift van een nominaal vermogen van 12 kW naar 70 kW. Dit betekent een administratieve vereenvoudiging voor een groot aantal installaties.

Deze wijziging is gebaseerd op artikel 15, lid 1, van de EPBDIII. Deze stelt het volgende: *“De lidstaten nemen de nodige maatregelen voor het instellen van regelmatige keuringen van de toegankelijke delen van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 70 kW. De keuring omvat een beoordeling van het rendement en de dimensionering van het airconditioningsysteem vergeleken met de koelingsbehoeften van het gebouw en, in voorkomend geval, rekening houdend met het vermogen van het airconditioningsysteem of het gecombineerde airconditioning- en ventilatiesysteem om zijn prestaties onder typische of gemiddelde werksomstandigheden te optimaliseren.”*

#### Artikel 87

Deze paragraaf werd geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met artikel 11 van de ETS-richtlijn.

#### Artikel 88

Hier wordt nog steeds verwezen naar de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid. Deze definitie dateert nog van voor de creatie van het aparte beleidsveld klimaat, zoals ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, wat betreft de vaststelling van beleidsvelden en inhoudelijke structuurelementen. In tegenstelling tot vorige legislatuur valt enerzijds het beleidsveld leefmilieu en waterbeleid en anderzijds het beleidsveld klimaat niet noodzakelijkerwijs onder de bevoegdheid van dezelfde minister. Aangezien het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 een klimaataangelegendheid betreft, dient deze bevoegdheidstoewijzing toe te komen aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het klimaat.

#### Artikel 89

Omwille van het toenemende belang van EPC's (koppeling aan premies, renovatieverplichting, label-eisen,...), en een aantal problemen met de kwaliteit van de ingediende EPC's voor residentiële gebouwen, werd in 2023 beslist om bijkomende maatregelen op te leggen om de kwaliteit van de EPC's te verhogen. Met het wijzigingsbesluit van 22 december 2023 van het Energiebesluit van 19 november 2010 werden onder andere onafhankelijkheid van de energiedeskundigen versterkt door het uitdrukkelijk opnemen van de onafhankelijkheidsvereiste voor energiedeskundigen in het Energiebesluit van 19 november 2010 zelf (tot op heden enkel opgenomen in de verklaring op eer). Tegelijkertijd werd er ook voor geopteerd om een onverenigbaarheid op te leggen met de beroepen van aannemer en vastgoedmakelaar. Hiermee wordt een strikte invulling gegeven aan de EPBD die stelt dat energieprestatiecertificaten op een onafhankelijke manier moeten worden opgesteld.

De inwerkingtreding van deze bepaling werd echter gedelegeerd aan de minister en kon niet vroeger dan 1 juli 2026 in werking treden. Vanaf de inwerkingtreding zal het onder andere niet meer mogelijk zal zijn om als interne energiedeskundige op te treden voor het patrimonium van de organisatie waar de energiedeskundige als werknemer in dienst is.

Uiteraard is er een situatie van potentiële belangenvermenging. Voor woongebouwen is het label doorslaggevend voor de premies, renovatieverplichting, minimale labelplicht, woningprijs,... Voor de

grote niet-residentiële eenheden geldt een minimale labeleis tegen 2030 (en voor publieke eenheden vanaf 2028) en geldt er eveneens een renovatieverplichting. De eerste labelstap voor de minimale labelverplichting en de renovatieplicht lijkt, zowel voor de residentiële als voor de niet-residentiële gebouwen voldoende haalbaar, zodat de voordelen van een interne deskundige (hieronder opgelijst) groter zijn dan de nadelen (potentiële belangenvermenging, druk van de werkgever om de feitelijke situatie beter voor te stellen dan de werkelijkheid).

Aangezien er op dit moment geen aanwijzingen zijn dat een interne deskundige minder kwalitatief werk levert, eerder integendeel, wordt daarom voorgesteld om artikel 8.1.2/2 in werking te laten treden op 1 januari 2030. Het vastleggen van een concrete einddatum geeft de nodige rechtszekerheid voor organisaties die vandaag moeten beslissen of ze al dan niet interne deskundigen willen opleiden. Het geeft de interne deskundigen nog een aantal jaren de tijd om de nodige informatie op te zoeken en de initiële EPC's op te maken. Wanneer de eisen dan strenger worden, zal het EPC enkel nog door een 'externe' energiedeskundige opgesteld mogen worden. Hetzelfde principe geldt dan ook voor gebouwen waaraan een aannemer werken uitvoert en die de vastgoedbemiddelaars in eigen portefeuille hebben. Op die manier kunnen ook zij hun werking tijdig aanpassen.

#### Artikel 90 en artikel 91

Deze artikelen bevatten overgangs- en slotbepalingen.

### **3. BESTUURLIJKE IMPACT**

#### **A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID**

##### A.1. PV-verplichting

De nota bij de definitieve goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 mei 2025 opgenomen (VR 2025 0205 DOC.0359/1) beschreef de verwachte budgettaire impact met de voorziene wijzigingen in het Energiebesluit van 19 november 2010.

De voorliggende voorgestelde wijzigingen in kader van de PV-verplichting houden het invoeren van een klik uit systeem voor afnamepunten die voldoen aan de voorwaarden tot dit uitklikken. Dit heeft een impact op het lopende IT-project tot digitalisering van de dossierstroom in functie van een beheersbare opvolging en handhaving. De voorgestelde wijzigingen worden zo goed als mogelijk ingepast in de huidige projectmatige aanpak van het al lopende IT-project voor het dossierbeheer van de PV-verplichting. De voorgestelde wijzigingen worden verwerkt in de tweede fase.

De voorliggende wijziging voor wat betreft het invoeren van een klik uit regeling voor de verplichtinghouders betekent voor de tweede fase van het PV-project een verhoogde, niet voorziene werklast voor de ontwikkeling van de noodzakelijke IT matige verwerking van de gegevens en digitale dossieropbouw. Samen met een intussen verhoogde mandagkost voor de externe partner in dit project, dient ten aanzien van de inschatting van 390.000 euro (fase 1 en fase 2 samen) opgenomen in de nota bij de definitieve goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 mei 2025 opgenomen (VR 2025 0205 DOC.0359/1), het budget verhoogd te worden met een éénmalige kost van 57.030 euro naar een totaal van 447.030 euro. Deze kosten zullen worden gedekt door het Energiefonds.

Door deze bijkomende flexibiliteit zal het ook pas na ontwikkeling en implementatie van fase 2 mogelijk zijn om in te schatten welk deel van de doelgroep voldoet.

##### A.2. Certificaten van bekwaamheid hernieuwbare energie

In de uitbreiding van artikel 8.5.1, §7 van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt er een nieuwe procedure voorzien om een persoon een certificaat van bekwaamheid te bezorgen wanneer zijn certificaat verlopen is en hij een nieuw certificaat wenst te bekomen. Voor deze nieuwe procedure dient het IT-systeem van het certificeringsorgaan aangepast te worden. Deze kost zal via een opdracht aan het certificeringsorgaan worden gedragen. Deze structurele aanpassing vormt een eenmalige kost en wordt geraamd op 10.000 euro, op te vangen door het Energiefonds.

#### A.3. Het vastleggen van de bedragen voor de energiescans in artikel 6.4.1/8 van het Energiebesluit van 19 november 2010 (art. 40)

De huidige maximale bedragen die de netbeheerder Fluvius aan de scanbedrijven uitbetaalt worden afgerond naar het hogere tiental en jaarlijks geïndexeerd op basis van het gezondheidsindexcijfer van oktober 2025 (basisjaar 2013). Concreet wordt voor het eerste bezoek een maximale vergoeding van 310 euro bepaald, voor het tweede bezoek 260 euro en voor het bezoek dat zich uitsluitend richt op een leverancierswissel 80 euro. De kosten voor de energiescan worden conform artikel 6.4.1/12 binnen de beschikbare budgetten vergoed aan de netbeheerder.

De Vlaamse Regering heeft binnen de enveloppefinanciering van de openbaredienstverplichtingen voor rationeel energiegebruik een budget van 7,5 miljoen euro geraamd voor de uitvoering van de energiescan.. Onderstaande tabel toont het aantal basisscans (eerste bezoek), opvolgscans gericht op herhaling en opvolgscans gericht op een leverancierswissel uitgevoerd in 2022, 2023 en 2024, als ook het gemiddelde aantal over deze drie jaren. Op basis van de voorgestelde bedragen zou een gemiddeld aantal uitgevoerde basis- en opvolgscans leiden tot een totale kostprijs van 6,7 miljoen euro per jaar. Bijgevolg wordt er verwacht dat het vastleggen van bovenvermelde maximale scanvergoedingen geen budgettaire impact heeft.

|                                             | Totaal        | Basisscans       | Opvolgscan herhaling | Opvolgscan leverancierswissel |
|---------------------------------------------|---------------|------------------|----------------------|-------------------------------|
| 2022                                        | 22.691        | 17.031           | 5.603                | 57                            |
| 2023                                        | 25.286        | 18.329           | 6.869                | 88                            |
| 2024                                        | 20.027        | 15.253           | 4.689                | 85                            |
| <b>Gemiddelde</b>                           | <b>22.668</b> | <b>16.871</b>    | <b>5.720</b>         | <b>77</b>                     |
| <b>Gemiddelde voorgestelde vergoeding *</b> | -             | <b>5.230.010</b> | <b>1.487.200</b>     | <b>6.160</b>                  |

In 2025 werden tot en met april 5.483 basisscans, 2.376 opvolgscans herhaling, en 37 opvolgscans leverancierswissel uitgevoerd, met een totaal van 7.896 uitgevoerde scans. Deze aantallen liggen in lijn met de vorige jaren.

#### A.4. Erkenningsregeling voor energiedeskundigen

De voorgestelde wijzigingen vragen een beperkte aanpassing aan de energieprestatiedatabank. Deze worden opgevangen binnen de huidige kredieten.

#### A.5 Overdragen projectdossier en verplicht advies

Energiedeskundigen worden verplicht het projectdossier samen met het EPC te overhandigen aan de opdrachtgever. Bovendien moeten ze advies formuleren om te voldoen aan de eerstkomende labeleis. Geen van beide aanpassingen hebben een significante impact op de handhaving. Er zal vooral gesensibiliseerd worden, zodat de opdrachtgevers weten waar ze recht op hebben. Het VEKA zal dit enkel controleren in geval van klachten.

#### A.6. Berekening installatierendement bijlage V

De voorgestelde wijzigingen aan bijlage V zijn zeer beperkt en zullen ingevoerd worden in de EPB 3G-software binnen het lopende contract met de softwareontwikkelaar hiervoor. Dit houdt geen wijziging in de budgettaire impact voor de Vlaamse overheid in, onder voorbehoud van onvoorziene omstandigheden.

#### A.7. Advies Inspectie van Financiën

Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd op 9 juni 2025 bekomen en gaat als bijlage 2 bij deze nota.

Voor wat betreft de wettigheid en regelmatigheid merkte de Inspectie op dat inzake de bepalingen Call Groene Warmte wordt voorgesteld om het VEKA het (algemene) mandaat te geven om bij wijzigingen project, ook de beslissingen van de VR te wijzigen. Dit mandaat lijkt te breed en riskeert ertoe te leiden dat de bevoegdheid van de VR op dat vlak teveel wordt uitgehold volgens de Inspectie.

Aan bovenstaande opmerking wordt geen gevolg gegeven. Wat betreft de wijziging van artikel 7.4.4, §5 van het Energiebesluit van 19 november 2010, via artikel 53 van het ontwerpbesluit, moet worden opgemerkt dat het VEKA enkel wijzigingen kan goedkeuren die binnen de grenzen en de voorwaarden van de call-regeling in het Energiebesluit van 19 november 2010 vallen. Zoals toegelicht in de Nota aan de Vlaamse Regering bij principiële goedkeuring op 6 juni 2025, is de marge tot wijziging aan een project beperkt. Een wijziging in een project moet sowieso voldoen aan de voorwaarden van de call, mag geen invloed hebben op de oorspronkelijke rangschikking van de projecten, heeft geen invloed op de hoogte van de steun, kan niet raken aan de koude of warmte die gegarandeerd is en moet passen binnen de aard en het doel van het oorspronkelijke project. Er wordt met andere woorden geen vrije bevoegdheid aan het VEKA toegekend om de beslissing van de Vlaamse Regering naar willekeur te wijzigen.

Bovendien moet worden opgemerkt dat het niet werkbaar is om de Vlaamse Regering telkens opnieuw te laten beslissen omtrent een project bij elke kleine wijziging. Indien bijvoorbeeld het tracé van een warmtenet wordt gewijzigd, en daarvoor moet de initiële steunbeslissing worden gewijzigd, wordt deze beslissing om praktische redenen beter over gelaten aan het VEKA.

De eerste toekenningsbeslissing wordt weliswaar door de Vlaamse Regering genomen, maar het VEKA is beter geplaatst om wijzigingen achteraf te beoordelen, voor zover dit past binnen alle voorwaarden van het Energiebesluit van 19 november 2010. Alle wijzigingen moeten conform artikel 7.4.4, §5, derde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 worden gemeld aan het VEKA, ook als de Vlaamse Regering de steunbeslissing heeft genomen. Daarnaast is het VEKA conform artikel 7.4.4, §5, tweede lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 ook al bevoegd om steun niet toe te kennen of om te beslissen om de steun terug te vorderen binnen tien jaar na de ingebruikname van de installatie. Deze bevoegdheid van het VEKA bestaat ook voor projecten die door de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd.

Voor wat betreft de doelmatigheid en budgettaire weerslag, merkte de Inspectie op dat inzake het prosumententarief – beëindiging saldering vanaf 2026 - er evenwel de mogelijkheid bestaat dat de digitale meter nog niet (kon) worden geïnstalleerd ook al zijn alle partijen meegaand. Het schrappen van de saldering lijkt in dat geval op een verrijking zonder oorzaak en dient te worden vermeden.

Aan bovenstaande opmerking wordt geen gevolg gegeven. In het bovenstaande advies worden twee termen verward met elkaar. Het prosumententarief is iets anders dan de beëindiging van de saldering. In het voorliggend voorontwerp van besluit wordt voorgesteld om artikel 3.1.52 van het Energiebesluit van 19 november 2010 te wijzigen in die zin dat het saldo dat

prosumenten die een digitale meter plaatsen ontvangen, opgeheven wordt vanaf 1 april 2026. Dit wil zeggen dat vanaf 1 april 2026 bij bestaande prosumenten die een digitale meter laten plaatsen het verschil in meterstand ten opzichte van de laatste afrekeningsfactuur ten gevolge van de compensatie verbonden aan de terugdraaiende teller niet meer meegenomen wordt naar de eerstvolgende afrekeningsfactuur. Een cijfervoorbeeld hiervan is uitgewerkt op de website van Fluvius<sup>8</sup>. Het meenemen van het saldo werd in 2019 aan het Energiebesluit van 19 november 2010 toegevoegd. Dit was evenwel voorzien als iets tijdelijk aangezien er op dat moment een verplichte prioritaire uitrol van de digitale meter voor de prosumenten was opgelegd. Ondertussen is de context gewijzigd waardoor het meenemen van het saldo bij de plaatsing van de digitale meter niet langer noodzakelijk en/of gewenst is. Zo zijn de marktprocessen geëvolueerd naar hogere granulaire digitale meetgegevens vb: van zodra de informatieve maandvolumes zijn geactiveerd, registreert Fluvius reële kwartierwaarden die o.a. gebruikt worden in het kader van reële kwartiervolumes voor dynamische prijzen. Dit is niet combineerbaar met manipulaties/correcties, de vraag stelt zich hier immers welke kwartierwaarden manueel dienen gecorrigeerd te worden naar een fictieve situatie. Om deze reden activeert Fluvius momenteel geen informatieve maandvolumes bij prosumenten die een saldo meenemen, deze worden pas ingekanteld op het moment dat het saldo verwerkt is. In de artikelsgewijze bespreking van artikel 13 van het voorliggend voorontwerp van besluit wordt hier verder op ingegaan. Naast de uitrol die geïnitieerd wordt door de netbeheerder, kunnen klanten nu ook zelf (gratis sinds 1/1/2023) een digitale meter aanvragen. Zo kan de klant zelf de aanvraag inplannen in functie van zijn opnamemaand waardoor de noodzakelijkheid tot het meenemen van het saldo zich niet stelt. Het opheffen van dit saldo raakt niet aan het prosumementarief. De prosumenten zullen onderworpen blijven aan het prosumementarief voor de periode waarin zij over een analoge meter beschikten. Inzake het prosumementarief doet er zich dus geen verrijking zonder oorzaak voor en ook bij het opheffen van de saldering is er geen verrijking zonder oorzaak.

## **B. ESR-TOETS**

Niet van toepassing.

## **C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID**

Het ontwerpbesluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

## **D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN**

Het ontwerpbesluit heeft geen impact op lokale en provinciale besturen.

# **4. VERDER TRAJECT**

Het ontwerpbesluit moet worden voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtcommissie en de Vlaamse Nutsregulator.

Richtlijn 2015/1535/EU bepaalt dat de lidstaten de Europese Commissie onverwijld ieder ontwerp voor een technisch voorschrift meedelen, tenzij het een integrale omzetting van een internationale of Europese norm betreft, in welk geval louter met een mededeling van de betrokken norm kan worden volstaan. De lidstaten geven de Europese Commissie tevens kennis van de redenen waarom de

---

<sup>8</sup> Zie onderaan op <https://www.fluvius.be/nl/meters-en-meterstanden/digitale-meter/zonnepanelen/geplaatst-voor-2021>

vaststelling van dit technisch voorschrift nodig is, tenzij die redenen reeds uit het ontwerp zelf blijken. In voorkomend geval delen de lidstaten tegelijkertijd de tekst mee, tenzij deze reeds in samenhang met een eerdere mededeling is doorgegeven, van de in hoofdzaak en rechtstreeks betrokken wettelijke en bestuursrechtelijke basisbepalingen, indien kennis van die tekst noodzakelijk is om de reikwijdte van het ontwerp van het technische voorschrift te kunnen beoordelen. Het oorspronkelijke besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005 'tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen', evenals latere wijzigingen aan de berekeningsmethodiek voor EPB, werden in overeenstemming met de toen geldende bepalingen bij de Europese Commissie aangemeld. Aangezien artikel 78 van het voorliggende ontwerp van besluit voorziet in de wijziging van bijlage V, waarbij aanpassingen aan punt 10.6 betreffende de berekeningsmethode voor het installatierendement worden voorzien, en artikel 74 voorziet in uitzonderingen op gebouwautomatisering en -controlesystemen, moet dit ontwerp overeenkomstig de richtlijn bij de Europese Commissie worden aangemeld. De lidstaten stellen de goedkeuring uit van een ontwerp voor een technisch voorschrift voor de duur van drie maanden, te rekenen vanaf de datum waarop de Europese Commissie de mededeling ontvangt. Dit weerhoudt de lidstaten er evenwel niet van andere interne procedurestappen die in het kader van de regelgevingsprocedure moeten worden gevolgd (bijv. adviezen van de strategische adviesraden en afdeling wetgeving van de Raad van State), te laten plaatsvinden.

Met betrekking tot dit ontwerpbesluit moet daarna het advies worden ingewonnen van de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

## 5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, ermee te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie en de Vlaamse Nutsregulator met het verzoek hun advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen;

3° de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, ermee te gelasten om bovenvermeld ontwerp van besluit in het kader van de richtlijn 2015/1535/EU bij de Europese Commissie aan te melden.

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

### Bijlagen:

1. Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
2. Het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 9 juni 2025;
3. Begrotingsakkoord d.d. 10 juli 2025.